

Puoluekokousaloitteet 2011

Puoluekokoukselle jätettiin kaikkiaan 36 aloitetta. Hallituksen aloitelausunto ja päätösesitys on kunkin aloitteen perässä. Lausunnot ja päätösesitykset on hyväksytty hallituksen kokouksessa 29.4.2011 sekä sähköpostikokouksessa 12.5.2011.

Sisällysluettelo

Poliittiset aloitteet.....	2
1. Kansaneläkelain uudistaminen.....	2
2. Rataverkon kehittäminen.....	3
3. Lappi perustulon kokeilualueeksi.....	3
4. Tilajaat ja suunnittelijat sekä rakennuttajat alihankkijoihin vastuuseen rakennusten sisäongelmista	4
5. Lapsilisän yksinhuoltajakorotus etuoikeutetuksi tuloksi toimeentulotukea jaettaessa.....	6
6. Tasa-arvolain muuttaminen.....	6
7. Puoluetukilain muuttaminen sukupuolineutraaliksi.....	7
8. Ikääntymispoliittiset teemat puolueessa.....	8
9. Lähimaidon esteettömän myynnin jatkumisen takaaminen.....	9
10. Uudisrakennusten tiukentuneiden rakennusmääräysten järkiperaistaminen (ei koske liike- ja toimistorakennuksia)	10
11. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen.....	10
12. Puurakentamisen suosiminen	11
13. Tuotteiden suunniteltu vanheneminen täytyy lopettaa.....	12
14. Täydentävien ja vaihtoehtoisten eli CAM-terapioiden lainsäädännön edistäminen	13
15. Hankintalain porsaanreiät	14
16. Suomen maa-alueiden myyntikielto.....	15
17. Viinin ulosmyynti ravintolasta	15
18. Biokaasulaitosten tyypin hyödyntämisen edistäminen	17
19. Vihreiden on vastattava aikuisopiskelijoiden haasteisiin.....	17
20. Ehdotus Vihreiden ydinvoimakannan tiukentamiseksi	18
Järjestölliset aloitteet.....	21
21. Pienten piirien yhteydenpito.....	21
22. Vihreiden siirryttävä kahden puheenjohtajan malliin	21
23. Jäsenäänestys presidenttiehdokkaasta.....	24
24. Enemmän ja parempia äänestyksiä.....	25
25. Puolueen ohjelmatyön ja puoluevaltuuskunnan työn kehittäminen.....	29
26. Jäsenet muodostavat puolueen kannat.....	32
27. Aluepoliittinen ohjelma laadittava.....	33
28. Puolueen kampanjaviestinnän suunnittelu demokraattisemmaksi.....	34
29. Avataan kokoukset.....	34
30. Eduskuntaryhmä ja valtuustoryhmät avattava.....	35
31. Avataan puolueen työryhmät.....	36
32. Avataan neuvottelut.....	37
33. Puolueen tuottama tieto jakoon.....	40
34. Suora yhteys päätöksentekoon.....	41
35. Puolueen jäsenten ja jäsenyhdistysten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen ympäri maata.....	41
36. Vihreät De Gröna -ilmaisusta luovuttava.....	43

Poliittiset aloitteet

1. Kansaneläkelain uudistaminen

Esittää Vihreät Vaivaiset ry:n nimissä varapuheenjohtaja Tuomas Tuure

Tällä hetkellä työkyvyttömyyseläkkeen saajat voivat maaliskuusta alkaen ansaita 687,74 euroa kuukaudessa ilman, että se vaikuttaa heidän eläkkeeseensä.

Tämänhetkinen tuloraja on äärimmäisen matala ja aiheuttaa täten suuria ongelmia pitkäaikaissairaiden ja osatyökykyisten työllistymisen suhteen.

Työelämän rakenteen muuttuessa mikroyrittäjyyden, silpputyön ja katkonaisten työurien aikaan, tulee myös osatyökykyisille tarjota järkevä sosiaaliturvan muoto, joka ei suoraan lakkaa työtulojen ylittäessä asetetun rajan.

Vaihtoehtona tulisikin olla lineaarinen malli, jossa työkyvyttömyyseläke pienenee asetetulla mittasuhteella työtulojen kasvaessa. Näin kaikki työnteko olisi kannattavaa, mutta tämä huomioitaisiin automaattisesti myös sosiaaliturvan määrässä.

Nykyinen 687,74 euron ansaintaraja on samansuuruinen kuin täysimääräinen takuueläke, mutta ei koske pysyvästi sokeita tai liikuntakyvyttömiä, jotka saavat tienata rajattomasti menettämättä etuuksiaan.

Tämänhetkinen sokeuden ja liikuntakyvyttömyyden määritelmä perustuu yli 40 vuotta vanhaan lainsäädäntöön, eikä vastaa reaali maailman tarpeita. Tämän vuoksi lainsäädäntöä tulee kiireellisesti päivittää vastaamaan ihmisten aitoa työkykyä, eikä täysin keskiaikaista määritelmää.

Täten Vihreät Vaivaiset esittää puoluekokoukselle, että nykyisestä liikuntakyvyttömyyden ja sokean määritelmästä luovutaan ja kehitetään moderni osa-aikaista työkykyä ja osatyökykyisten työllisyyttä vastaava mittari osaksi kansaneläkelakia. Lähtökohtana tulee olla joustavuus sekä työnteon kannattavuus kaikissa olosuhteissa. Vammaisten sosiaaliturvan joustavuuden lisääminen voidaan nähdä askeleena kohti perustuloa.

Puoluehallituksen lausunto:

Vihreät Vaivaiset ry esittää modernia osa-aikaista työkykyä ja osatyökykyisten työllisyyttä tukevaa sosiaaliturvaa ja osatyökykyisten työllisyyttä vastaavaa mittaria osaksi kansaneläkelakia. Esityksen mukaan nykyisestä liikuntakyvyttömyyden ja sokean määritelmästä luovuttaisiin samalla.

Esityksiä voi pitää merkittävänä askeleina sosiaaliturvan uudistamisessa ja hienoina avauksina työurien pidentämisestä käytävään keskusteluun: ihmisten työkykyä saataisiin aloitteen mukaisilla toimilla nykyistä paremmin käyttöön. Aloitteet ansaitsevat poliittista tukea ja edistämistä. Poliittiset prosessit ovat osoittaneet, että harva aloite toteutuu sellaisenaan, joten tämän päätöksen yhteydessä on syytä varata Vihreille mahdollisuus myös muiden osatyökykyisten työkykyä ja sosiaaliturvaa tukevien toimien luomiseen, esittämiseen ja tukemiseen.

Esitys: Puoluekokous hyväksyy aloitteen ja kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin aloitteen mukaisten tai vastaavien toimien toteuttamiseksi.

2. Rataverkon kehittäminen

Esittää: Pohjois-Helsingin Vihreät ry.

Rautatieliikenne on ympäristöystävällistä ja turvallista, mutta osa maan rataverkosta on huonossa kunnossa, ja monilta rataosilta on lopetettu henkilöliikenne.

Kannatamme

1) Pääkaupunkiseudulla PISARA-radon rakentamista.

2) Länsi-Suomessa Kokemäen- Rauman rataosuuden avaamista jälleen henkilöliikenteelle. Koska rataosa on sähköistetty, sopivaa henkilöliikennekalustoa (sähkömoottorijunia) on saatavissa tai siirrettävissä helposti, ja käyttökustannukset alhaisia. Rataosan henkilöliikenne lisäisi matkustajia Kokemäen ja Tampereen välille sekä edelleen Tampereelta lähteviin juniin. Ammatti- korkeakoulutasoisen opinnäytteen mukaan laiturirakenteitten rakentaminen Raumalle sekä parille- kolmelle muulle liikennepaikalle olisi hoidettavissa halvalla.

Puoluehallituksen lausunto:

Vihreät on esittänyt 2,6 miljardin euron lisäinvestointeja tällä vuosikymmenellä rataverkkoon ja joukkoliikenteeseen. Näillä tulevaisuusinvestoinneilla junat saataisiin kulkemaan ajallaan, nopeammin ja useammin.

Vihreiden ratapaketti sisältää rahoituksen Helsingin ratapihan kiireisille järjestelyille ja myöhemmin tällä vuosikymmenellä myös Pisara-radalle. Ratapihan välityskyvyn parantaminen auttaa koko Suomen junaliikennettä, sillä sen ansiosta junavuoroja voidaan lisätä ja myöhästymiset vähenevät.

Vihreät on myös esittänyt henkilöjunaliikenteen vaiheittaista avaamista muillekin toimijoille kuin VR Oy:lle. Perustamalla erillinen kalustoyhtiö voidaan helpottaa uusien toimijoiden tuleamista markkinoille, koska kalliit vaunut voidaan vuokrata kalustoyhtiöltä. Jos Kokemäki-Rauma-rataosuudelle saadaan liikennöitsijä, valtio voi osallistua pysäkkien kustannuksiin.

Esitys: Puoluekokous kehottaa eduskuntaryhmää edistämään osana Vihreiden ratapakettia Helsingin ratapihan välityskyvyn parantamista ja junaliikenteen lisäämistä uusille rataosuuksille.

3. Lappi perustulon kokeilualueeksi

Esittää: Lapin Vihreät ry.

Lapin Vihreät esittävät Lappia perustulon kokeilualueeksi, ellei eduskuntavaalien jälkeen ole koko maan kattavaa perustuloa saatu sovittua. Maakunta on tottunut olemaan kokeilualueena. Lapissa toteutettiin aikoinaan peruskoulu-uudistuksen kokeilu onnistuneesti. Väkimäärä on pieni, joten perustulon riittävyys ja toimivuus saadaan selvitettyä helpommin kuin suurissa maakunnissa. Lapissa on paljon epätyypillisiä työsuhteita: sesonki-, osa-aika- ja pätkätyötä, esimerkiksi poronhoito ym luontaiselinkeinot ja matkailu. Monen tulonhankinta perustuu useaan eri työhön. Pitkien välimatkojen takia työllistymismahdollisuudet ovat rajalliset.

Puoluehallituksen lausunto:

Perustulo on ollut Vihreiden tavoitteena puolueen alkuajoista lähtien. Tästä on tehty myös

laskelmiin pohjautuva malli (2007), joka on tänä vuonna päivitetty (www.vihreat.fi/perustulo).

Tällä hetkellä näyttää kuitenkin siltä, että kokeilun aikaansaanti ei ole mahdollista. Kokeilulle on juridisia esteitä. Oikeuskansleri on todennut, että subjektiivisissa etuuksissa kansalaisten täytyy perustuslain mukaisesti olla yhdenvertaisia. Tämän vuoksi kokeilulain säätäminen edellyttäisi joko perustuslain muuttamista tai kokeilulain säätämistä perustuslain säätämisyjärjestyksessä.

Ne puolueet, jotka tällä hetkellä ovat hallituksen muodostamisessa ensisijaisia, eivät ohjelmiensa perusteella valitettavasti ole perustulon kannattajia. Vihreiden politiikassa seuraavan neljän vuoden aikana perustulo ja askeleet sen suuntaan tulevat olevan merkittävässä asemassa.

Esitys: Puoluekokous kannattaa perustulon edistämistä esimerkiksi alueellisen kokeilun kautta. Vihreä eduskuntaryhmä selvittää mahdollisuuksia toteuttaa perustulokokeilu siten, että se takaa ihmisten alueellisen yhdenvertaisuuden. Riippumatta alueellisen kokeilun mahdollisuuksista Vihreä eduskuntaryhmä ja muut toimijat edistävät perustuloa ja askelia sen suuntaan. vaalikauden aikana.

4. Tilaajat ja suunnittelijat sekä rakennuttajat alihankkijoihin vastuuseen rakennusten sisäongelmista

Esittää: Tapiolan seudun Vihreät ry.

Home- ja muista sisäilmaongelmista kärsivät rakennukset ovat Suomessa hälyttävä ongelma. Vastuu asuinrakennusten, työpaikkojen ja julkisten rakennusten kunnosta ja niissä mahdollisesti esiintyvien sisäilmaongelmien poistamisesta on rakennusten tilaajilla, suunnittelijoilla, rakentajilla ja alihankkijoilla. Ne ovat velvollisia huolehtimaan siitä, ettei rakennuksista aiheudu terveyshaittaa niiden käyttäjille.

Terveydensuojelulain 1 §:n mukaan terveyshaitalla tarkoitetaan rakennusten oleskelutiloissa olevia tekijöitä tai olosuhteita, jotka aiheuttavat tai mahdollistavat sairauden tai terveyden häiriön. Tällainen tekijä voi olla mm. altistuminen terveydelle haitalliselle aineelle tai olosuhteelle, kuten rakennusmateriaaleista sisäilmaan haihtuville yhdisteille tai mikrobikasvustosta peräisin oleville itiöille ja muille hiukkasille sekä niistä kehittyville soluille tai niiden aineenvaihduntatuotteille.

Rakennusten käyttäjät altistuvat sisäilmaongelmille ja vaarantavat terveytensä, kun oleskelevat jopa vuosia sisäilmaongelmista kärsivissä rakennuksissa. Tämä osoittaa osaamattomuutta, vastuun riittämättömyyttä ja mahdollisesti jopa piittaamattomuutta niin rakennusten tilaajilta, rakentajilta, alihankkijoilta kuin suunnittelijoilta.

Ongelmien poistamiseksi rakennusten tilaajilta, suunnittelijoilta, rakentajilta ja alihankkijoilta tulee vaatia nykyistä suurempaa vastuuta. Vastuu tulee ulottaa entistä paremmin niin rakennusten suunnittelu-, rakentamis- ja tilausvaiheeseen kuin rakennusten kunnosta huolehtimiseen.

Rakennusten suunnittelijoilta, rakentajilta, alihankkijoilta ja tilaajilta tulee vaatia nykyistä pidempää vastuuta työnsä jäljestä. Jos suunnittelija suunnittelee huonon, rakentaja alihankkijoihin rakentaa surkean ja tilaaja maksaa rakennuksen laatua kontrolloimatta ja työtä valmiiksi hoputtaen, ei rakentamisen laatu ja sisäilma parannu eikä myöskään ongelmarakennusten syntymistä ehkäistä.

Ongelmien poistamiseksi on tehtävissä lukuisia toimenpiteitä. Rakennushankkeita kilpailutettaessa sisäilmakysymykset tulee ottaa huomioon eikä hinta saa olla ratkaisevin tekijä. Rakennusten suunnittelu-, rakentamis- ja tilausvaiheessa rakennusten suunnittelijoiden lisäkoulutusta tulee vahvistaa. Rakentajien takuuvastuuta tulee pidentää vuosilla. Rakennustyömaille tulee määrätä

kosteusvalvoja. Rakentamisesta vastaavan mestarin ja rakennustarkastajan välistä yhteistyötä tulee kehittää. Lisäksi tulee kehittää sisäilmasertifikaatti, joka rakennusten tulee läpäistä ennen niiden käyttöönottoa sekä tasaisin väliajoin käyttöönnoton jälkeen.

Rakennusten kunnosta huolehtimisen osalta sisäilmaongelmista jo kärsivien rakennusten korjaukset viivästyvät pahimmassa tapauksessa jopa vuosilla eteenpäin. Korjauksien vaatima taloudellinen taakka kasvaa, kun remontteja viivästytetään. Rahaa joudutaan käyttämään korjauksien lisäksi sisäilmaongelmien aiheuttamien sairauksien vuoksi kasvaviin sairaanhoitomenoihin.

Kuntien valitessa investointejaan sisäilmaongelmista kärsivien rakennusten korjaukset tulee asettaa ensisijaisten rakennushankkeiden joukkoon. Rakennusten kunnosta huolehtimiseksi voidaan äärimmäisenä keinona harkita rakennusten tilaajille/omistajille määrättävää uhkasakkoa korjauksien jouduttamiseksi ja ongelmien paisumisen ehkäisemiseksi.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloite nostaa puoluekokouksen käsittelyyn vakavan nykyiseen rakentamiseen liittyvät ongelmat, joiden seurauksena uusista rakennuksista löytyy runsaasti sisäilmaongelmia. Aivan liian moni kansalainen kärsii huonosta tai myrkyllisestä sisäilmasta.

Aloitteen tekijät edellyttävät, että rakennusten suunnittelijat, rakentajat, alihankkijat ja tilaajat saatetaan nykyistä pidempään vastuuseen työnsä jäljestä. Aloitteessa esitetään seuraavia toimenpiteitä:

- urakoita kilpailutettaessa hinta ei saa olla määräävä tekijä
- rakennusalan koulutusta lisätään
- rakentajien takuuvastuuta pidennetään vuosilla
- rakennustyömaille määrätään kosteusvalvoja
- vastaavan mestarin ja rakennustarkastajan yhteistyötä kehitetään
- rakennuksille kehitetään sisäilmasertifikaatti, joka rakennusten tulee läpäistä ennen käyttöönottoa ja tasaisin väliajoin käyttöönnoton jälkeen
- kuntien investoinneissa sisäilmaongelmista kärsivien rakennukset asetetaan ensisijaisten rakennushankkeiden joukkoon
- rakennusten tilaajille/omistajille määrätään tarvittaessa uhkasakko korjausten jouduttamiseksi ja lisäongelmien ehkäisemiseksi

Puoluehallitus katsoo, että kaikki esitetyt toimenpiteet ovat kannatettavia. Osa esityksistä on jo nyt tilaajien omilla päätöksillä toteuttavissa (hinnan lisäksi otetaan muita tekijöitä huomioon rakennusta tilattaessa. Osa edellyttää lainsäädännöllisiä toimenpiteitä (takuuvastuun pidennys) tai valtion budjettipäätöksiä (rakennusalan koulutuksen lisääminen kosteusvaurioista ja lainsäädäntö uhkasakoista). Vastaavan mestarin ja rakennustarkastajan yhteistyö on molempien ammattikuntien hyviin käytäntöihin liittyvä kysymys, joita ammattiliitot voivat edistää. Ajatus sisäilmasertifikaatin käyttöönotosta on kiinnostava mutta sen verran uusi, että vaatisi perusteellista pohdintaa ennenkuin se voidaan ottaa puolueen kannaksi. Kuntien investointipäätökset taas ovat kuntien omissa päätösvallassa.

Esitys: Puoluekokous kehottaa eduskuntaryhmää ja muita vihreitä toimijoita, valtuutettuja ja alaan liittyvien lautakuntien jäseniä ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin niin lainsäädäntötyössä, valtuustoissa ja lautakunnissa, jotta aloitteessa mainitut epäkohdat saadaan korjattua ja rakennusvirheiden tekijät paremmin vastuuseen huonosta rakentamisesta. Aloitteessa mainittuja keinoja voi käyttää hyväksi.

5. Lapsilisän yksinhuoltajakorotus etuoikeutetuksi tuloksi toimeentulotukea jaettaessa

Esittää: Vihreät Naiset ry

Lapsilisä vähennetään tällä hetkellä kokonaisuudessaan lapsen toimeentulotukiosuudesta. Tämä juontaa juurensa siitä, että lapsen toimeentulotukiosuutta korotettiin aikanaan lapsilisän määrällä, jolloin lapsilisä lakkasi olemasta etuoikeutettua tuloa suhteessa toimeentulotukeen. Toisin sanoen maksettu lapsilisä vähentää toimeentulotukea vastaavalla summalla. Tällöin ei kuitenkaan huomioitu lapsilisän yksinhuoltajakorotusta, mikä heikensi toimeentulotukea saavien yksinhuoltajien asemaa entisestään.

Esimerkiksi taannoin voimaan saatettu lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen 10 euron korotus hyödytti kaikkia muita yksinhuoltajia, mutta toimeentulotuen saajia eli kaikkein köyhimpiä se ei hyödyttänyt lainkaan.

Vihreät Naiset toivoo, että puolue ryhtyy ajamaan aktiivisesti lapsilisän yksinhuoltajakorotusta etuoikeutetuksi tuloksi suhteessa toimeentulotukeen.

Puoluehallituksen lausunto:

Köyhimmistä lapsiperheistä suuri osa on yksinhuoltajaperheitä. Vuonna 2010 yksinhuoltajien kotitalouksista joka neljäs sai toimeentulotukea. Lapsilisällä tasataan perhekustannuksia lapsiperheiden ja muiden kotitalouksien välillä. Lapsilisä on universaali etuus, jonka saamisedellytykset eivät ole riippuvaisia perheen erityislanteista.

Toimeentulotukea määrättäessä tulona ei oteta huomioon mm. vähäisiksi katsottavia avustuksia ja ansiotuloja eikä määrättyä osaa lapsen säännöllisistä tuloista ja aikuisen ansio- tai yrittäjätuloista. Lapsilisä sisällytettiin toimeentulotuessa tulona huomioitavien erien ryhmään 1994 perhetuki uudistuksessa, jolloin vastaavasti lasten perusosien määriä korotettiin vähintään lapsilisän tasolle.

Vihreät ovat toimineet ja toimivat sen puolesta, että köyhien yksinhuoltajaperheiden asema paranee. On kuitenkin olemassa myös muita keinoja korjata nykyisen järjestelmän epäoikeudenmukaisuutta kuin aloitteessa mainittu lapsilisän yksinhuoltajakorotuksen muuttaminen etuoikeutetuksi tuloksi. Puoluehallitus katsoo, että yksi toteuttamiskelpoinen keino taata lapsilisien tasokorotukset ja yksinhuoltajakorotukset köyhimmillekin yksinhuoltajaperheille on korottaa lapsen toimeentulotuen normia yksinhuoltajaperheissä yksinhuoltajakorotusta ja mahdollisia lapsilisien tasokorotuksia vastaavasti.

Esitys: Puoluekokous hyväksyy aloitteen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan yksinhuoltajaperheiden toimeentulon parantamiseksi aloitteen mukaisella tai muilla keinoilla.

6. Tasa-arvolain muuttaminen

Esittää: Vihreä Miesliike ry.

Tasa-arvolakia on muutettava siten, että tasa-arvolain ja tasa-arvopolitiikan tavoitteeksi nostetaan selkeästi ja yksiselitteisesti sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen, ei siis pelkästään naisten aseman parantaminen. Tämä tarkoittaa sitä, että tasa-arvolain ja tasa-arvopolitiikan keinoin on ratkottava molempien sukupuolten sukupuolittuneita ongelmia ja kullakin elämänalueella on

pyrittävä edistämään sen sukupuolen asemaa, joka on kyseisessä tilanteessa epäedullisemmassa asemassa.

Taustaa: Tämä muutos on tarpeellinen, koska 1980-luvulta peräisin olevassa hallituksen esityksessä tasa-arvolain tavoitteeksi linjattiin naisten aseman parantaminen ja koska tämä linjaus on ohjannut viranomaisten tulkintoja ja toimintaa aina siitä lähtien sellaisella tavalla, joka on pitänyt miesten ongelmat lähes kokonaan tasa-arvopolitiikan ulkopuolella.

Puoluehallituksen lausunto:

Vihreiden yhdenvertaisuusohjelmassa linjataan: tasa-arvopolitiikkaa tulee täsmentää niin, että tavoitteeksi asetetaan selvästi sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen. Vihreän miesliikkeen aloite on siis puolueen hyväksymän linjan mukainen.

Tasa-arvon edistäminen ei ole kilpailua siitä, mikä sukupuoli on sorreutin. Vihreällä politiikalla edistetään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikille sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumista ja muista vastaavista piirteistä riippumatta.

Perinteisesti naisten asema on ollut monilla yhteiskunnan ja kulttuurin alueilla heikompi, mutta myös miehet voivat joutua heikompaan asemaan sukupuolensa takia. Syrjintä ja epätasa-arvo ovat aina väärin. Miesten tasa-arvon edistämisen ei tarvitse - eikä se saa - olla pois naisten tasa-arvon edistämisestä, niin kuin naisten tasa-arvon edistämisen ei tarvitse olla pois miehiltä.

Esitys: Puoluekokous hyväksyy aloitteen ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan tasa-arvolain muuttamiseksi esitetyllä tavalla.

7. Puoluetukilain muuttaminen sukupuolineutraaliksi

Esittää: Suur-Leppävaaran vihreät ry.

Puoluetuesta on lailla säädetty 12 %:n osuus käytettäväksi puolueen naistoiminnan edistämiseen. Tavoitteena on ollut vähentää politiikan perinteistä miesvaltaisuutta tarjoamalla puolueidensa vähemmistöissä oleville naisille riittävät resurssit toimintansa edistämiseen, osoittaa tukea vaaleissa naisehdokkaille, ja siten tasata sukupuolten mahdollisuuksia toimia puolueissa. Miesvaltaisissa puolueissa tämä toimintamalli on edelleen hyvä ja tarpeellinen.

Omassa puolueessamme on selkeä naisenemmistö, ja keskeisistä toimijoistamme kuten kansanedustajista ja kunnanvaltuutetuista on myös selvä enemmistö naisia. Olemme ensimmäinen Suomen puolueista jossa näin tapahtuu, mutta tuskin viimeinen. Puolueessa enemmistönä olevan sukupuolen erityinen tukeminen on kuitenkin lain tasa-arvoa edistävän pyrkimyksen vastainen.

Vihreän feminismin hengen mukaista on, että edistetään tasa-arvon toteutumista kunkin puolueen sisällä, mukaan lukien miesten tasa-arvoisen kohtelun edistäminen. Puoluetukilain nykyinen muotoilu ei kuitenkaan tätä takaa, koska se velvoittaa vain naistoiminnan tukemiseen. Tämän johdosta Suur-Leppävaaran vihreät esittävät, että puoluekokous velvoittaa puoluehallituksen valmistelemaan esityksen, jolla puoluetukilakia muutettaisiin siten, että tasa-arvon edistämiseen osoitetut varat on määritelty sukupuolineutraalilla tavalla, sekä edistämään tämän tavoitteen toteutumista eri foorumeilla. Uuden mallin tavoitteena tulee olla edistää parhaalla mahdollisella tavalla sukupuolten välistä tasa-arvoa niin puolueiden sisällä kuin laajemminkin yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Puoluehallituksen lausunto:

Puolueiden naisjärjestöjen tuki on parantanut tasa-arvoa kasvattamalla naisten osuutta päätöksenteossa. Esimerkiksi eduskunnassa naisten määrä on noussut jo 85 edustajaan 200:sta. Eduskuntapuolueista puolella on puheenjohtajana nainen, ja edellisessä hallituksessa enemmistö ministereistä oli naisia - ensimmäistä kertaa koko maailmassa. Tuki on ollut erityisen tarpeellinen keskustan ja perussuomalaisten kaltaisissa puolueissa, joissa naiset ovat pitkään olleet selvässä vähemmistössä.

Vihreät on ollut ainoa eduskuntapuolue, jossa naiset ovat miehiä runsaammin edustettuna sekä eduskuntaryhmässä että puolueen johdossa. Tässäkin suhteessa tilanne on muuttumassa - vaalien jälkeen myös SDP:n eduskuntaryhmässä naisilla on enemmistö. Vihreässä eduskuntaryhmässä miehiä ja naisia taas on yhtä paljon ja puheenjohtajana toimii mies.

Vihreiden yhdenvertaisuusohjelmassa esitetään, että naisjärjestöjen tuen lisäksi osa puoluetuesta korvamerkittäisiin muuhun tasa-arvotyöhön. Määrärahaa voitaisiin käyttää miesjärjestöjen tai yleisen tasa-arvotyön tukemiseen.

Esitys: Esitys ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

8. Ikääntymispoliittiset teemat puolueessa

Esittää: Helsingin seudun Ikivihreät ry.

Vihreän liiton kaikissa käytännöissä tulee noudattaa vuonna 2008 hyväksyttyä ikääntymispoliittista ohjelmaa. Mutta ohjelmaa pitäisi myös jo päivittää tuomalla siihen konkreettisia hyviksi koettuja malleja esimerkiksi eri palvelukeskuksista. Myös vapaaehtoistyö olisi siinä sijoitettava näkyvämmiin esille. Pienituloisten eläkeläisten toimeentuloon tulisi löytää uusia vaihtoehtoja. Heidän ostovoimansa parantamisen on oltava nykyistä selvemmin puolueen ohjelmassa. Vihreän eduskuntaryhmän tulee näyttävästi jatkaa vanhusasiavaltuutetun viran perustamishanketta.

Perustelu: Väheksymättä sitä runsasta äänimäärää, minkä puolue saa nuorilta äänestäjiltä, on epäviisasta jättää korjaamatta se äänisato, mikä on tarjolla eläkeläisten ja eläkeikää lähestyvien kasvavalta joukolta. Sellainen laiminlyönti tapahtuu, jos puolueemme leimautuu eläkeläisiä väheksyväksi.

Puoluehallituksen lausunto:

Helsingin seudun Ikivihreät ry esittää puolueen ikääntymispoliittisen ohjelman (2008) päivittämistä tietyiltä osin. Poliittisten ohjelmien osittainen vanheneminen kuuluu niiden elinkaareen ja aloitteen tekijät ovat varmasti aloitteessa mainittujen seikkojen suhteen oikeassa. Poliittisten kantojen päivittämisessä ohjelmien päivittäminen ei ole ainoa mahdollinen keino ja suhteellisen tuoreita ohjelmia kannattaa nykyisellä, raskaalla ohjelmapirosessilla päivittää säästeliäästi. Kuluvalle vaalikaudella toimimme oppositiossa ja kantoja voidaan muodostaa joustavammin puoluehallituksen, valtuuskunnan ja eduskuntaryhmän kautta.

Puoluehallitus ja valtuuskunta ovat myös tunnistaneet ikääntyneiden määrän kasvuun liittyvät uudet näkökulmat ja ongelmat. Tämän johdosta tuotettiin ikääntymispoliittinen edellisen vaalikauden alussa ja sille haluttiin antaa erityistä painoarvoa viemällä se puoluekokouksen hyväksyttäväksi. Sen keskeisistä tavoitteista toteutettiin edellisen hallituskauden aikana mm. takuueläke, joka paransi noin 120 000 kaikkein pienituloisimman eläkeläisen ostovoimaa. Puoluehallitus ja monet puolueen

edustajat ovat ottaneet lukuisia kertoja kantaa ikääntyneiden ongelmien ratkaisemiseksi: olemme mm. ajaneet omaishoidon tukea Kelan maksettavaksi ja keväällä puoluehallitus hyväksyi 2011 eläkelinjaukset. Niiden keskeisin tavoite on eläkeläisten vakaa perusturva ja sellainen peruseläkkeen taso, jolla tulee toimeen ilman julkisia tukia. Näillä perusteilla puoluehallitus katsoo, että Vihreät on pyrkinyt voimallisesti eläkeläisten väheksynnän sijasta eläkeläisten aseman käytännöllisiin parannuksiin.

Esitys: Puoluekokous kehottaa puoluehallitusta ja eduskuntaryhmää toimimaan aloitteellisesti ikääntymispoliittisen ohjelman tavoitteiden suhteen ja pitämään erityisesti aloitteessa mainittuja ikääntymispoliittisia kysymyksiä esillä vaalikauden aikana. Puoluekokous kannustaa ikääntyneitä puolueen jäseniä perustamaan ikivihreitä yhdistyksiä pitämään eläkeläisten asiaa esillä puolueessa.

9. Lähimaidon esteettömän myynnin jatkumisen takaaminen

Esittää: Katariina Kurkela / Hyvinkään vihreät ry

Valtioneuvosto on tehnyt asetusluonnoksen, joka rajoittaisi maidon suoramyynnin maitotiloilta enintään 2500 litraan vuodessa. Pastöroimaton ja teollisesti käsittelemätön tilamaito on ainoa maito, jota esim. useat laktoosiylherkkyydestä kärsivät ihmiset voivat ilman haittavaikutuksia nauttia. Tuon myyntimäärän ylittäviltä tiloilta edellytetään asetusluonnoksessa maidonkäsittelytilojen rakentamista ja siten elintarvikehuoneiston hyväksyttämistä laitokseksi. Asetus vaikuttaisi yli 300 maitotilan tuotantoon ja sitä kautta tilojen elinmahdollisuuksien jatkumiseen. Tilamaidon myyminen on edelleen sallittava rajoituksetta ja näin tuettava luonnollisemman ja terveemmän maidon saatavuutta yhä useammilla alueilla maassamme.

Puoluehallituksen lausunto:

Valmistelussa olevan asetusluonnoksen mukaan tinkimaidon luovutusmäärää ei olla muuttamassa nykyisestä. Jatkossakin tinkimaitoa saa luovuttaa tilalta suoraan kuluttajalle enintään 2500 kiloa vuodessa.

Kuten tähänkin saakka, edellä mainittuja suurempiakin maitomääriä saa luovuttaa tilalta kuluttajalle. Tuolloin luovutukselta kuitenkin edellytetään korkeamman riskin vuoksi erityisiä hygieniavaatimuksia eli luovutustilan hyväksymistä elintarvikehuoneistoksi. Maa- ja metsätalousministeriöstä saadun tiedon mukaan on tapauskohtaista, joudutaanko tämän määrittelyn takia rakentamaan jotain vai ei. Asiasta on ollut liikkeellä runsaasti ristiriitaista tietoa.

Raakamaito ei ole kuumennuskäsiteltyä, siksi sen hygieeniseen laatuun ja myyntiolosuhteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Käsittelemätön maito on helposti pilaantuva riskielintarvike, joten sen laatu on syytä pitää korkealla.

Asetusluonnos on ollut vuoden 2011 alussa lausuntokierroksella. Maa- ja metsätalousministeriön saamista lausunnoissa on yhtäältä toivottu luovutusrajojen nostoa, jotta ne vastaisivat paremmin EU:n maatalouspolitiikan sallimia suoramyyntikiintiöitä. Toisaalta useat lausunnonantajat ovat ilmaisseet huolensa raakamaitoon liittyvistä terveysriskeistä. Asiaa selvitetään tällä hetkellä ja asetus annetaan kesän tai syksyn 2011 aikana.

Esitys: Eduskuntaryhmä seuraa maa- ja metsätalousvaliokunnan kautta asetuksen valmistumista ja vaikuttaa siihen, että siitä tulee sekä tilamyynnin että hygienian kannalta hyvä kokonaisuus.

10. Uudisrakennusten tiukentuneiden rakennusmääräysten järkipäristäminen (ei koske liike- ja toimistorakennuksia)

Esittää: Esa Kivivuori / Hyvinkään vihreät ry

Energiansäätöinnossa on myös tulevien omakoti- ja rivitalojen energiatehokkuus- ja ilmanvaihtoon liittyviä vaatimuksia kiristetty huomattavasti. Säännökset* eivät huomioi vaihtoehtoisia, terveellisempiä rakennustapoja, vaan johtoajatus perustuu erittäin tiiviisti rakennettuun rakennukseen, jossa energiaa tarvitaan vuorokaudet ympäri kautta vuoden jotta ilmastointi toimisi oikein ja pitääkseen sisätilat puhtaina, oikean lämpöisinä ja riittävän kuivina. Tällainen asukkaiden paketoiminen muovipulloihin on takaperoinen ja terveydelle haitallinen suuntaus eikä kannusta puun käyttöön rakentamisessa sen enempää kuin kannustaisi luonnonmukaiseen rakentamiseen. Energiatehokkuutta arvioitaessa ei ole otettu huomioon rakennustarvikkeiden materiaalien hankkimiseen ja niiden loppukäsittelyyn sekä loppusijoittamiseen tarvittavia energiamääriä eikä vertailtu käyttöikä suhteessa energiankulutukseen. Energiamuotojen kertoimissa ei ole huomioitu aurinko- ja tuulienergian eikä maalämmön osuutta.

*) D2 Rakennusten sisäilmasto ja ilmanvaihto Määräykset ja ohjeet 2012 (annettu 30.3.2011)

*) D3 Rakennusten energiatehokkuus Määräykset ja ohjeet 2012 (annettu 30.3.2011)

Puoluehallituksen lausunto:

Pelkkä energiatehokas rakentaminen ei yksin riitä.

Rakennusmateriaalin elinkaaren hiilitase ja uusiutuvien energiamuotojen käyttö ovat energiatehokkuuden ohella merkittäviä ilmastopäästöihin vaikuttavia seikkoja. Myös asukkaiden tottumukset ovat avainasemassa: energiankulutus ei vähene, vaikka talo olisi tiiviisti rakennettu, mutta talvella ovia pidetään pitkiä aikoja auki.

Kuitenkin energiatehokkaalla rakentamisella luodaan edellytykset päästöjen vähentämiseen. Rakennukset tuottavat eri tavoin noin 40 prosenttia päästöistä. Energiaa tuhlaavasti käyttävä talo voi olla puusta rakennettu ja luonnonmukainen, mutta se tuhlaa silti energiaa.

Uudet rakennusmääräykset ovat vasta tulleet voimaan, eikä niiden soveltamisesta ole vielä kokemusta. Määräysten vaikutuksia tulee kuitenkin seurata ja samalla kehittää tapoja edistää hiilitaseltaan edullisten materiaalien käyttöä rakentamisessa.

Uusiutuvan energian edistäminen kuuluu Vihreiden kärkitavoitteisiin. Vihreät on esittänyt hajautetun uusiutuvan energian pientuotannon vauhdittamista mm. syöttötariffeja laajentamalla ja mahdollistamalla niin sanottu sähkön nettomittarointi.

Esitys: Puoluekokous kehottaa eduskuntaryhmää seuraamaan rakennusmääräysten toimivuutta ja ryhtymään toimenpiteisiin, jos siinä ilmenee ongelmia.

11. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen

Esittää: Jarmo Holttinen

Puolueen tulee ottaa asialistalleen vapaaehtoistyön edistäminen. Matalan kynnyksen vapaaehtoistoiminta ja vapaaehtoispalvelujen käyttö olkoon osa jokaisen kansalaisen arkea, Ketterästi, paikallisesti, yli sukupolvi-, sektori- ja kulttuurirajojen.

Puoluehallituksen lausunto:

Vapaaehtoistyön perinteet ulottuvat kauas suomalaiseen talkooperinteeseen ja yhdistystoiminnan syntyyn 1800-luvun lopulle. Vihreät arvostavat tätä perinnettä ja ovat lukuisissa paikallisissa aloitteissa, toiminnassa hallituksessa ja eduskunnassa pyrkineet edistämään vapaaehtoistyötä. Lähes kaikki vihreät toimijat ovat tehneet tai tekevät jatkuvasti vapaaehtoistyötä puolueessa tai erilaisissa kansalaisjärjestöissä.

Velvoittaminen sopii heikosti vapaaehtoistyön käsitteeseen. Yhteiskunta voi kuitenkin kannustaa siihen monin tavoin esimerkiksi sisällyttämällä vapaaehtoistyö opintosuunnitelmin ja raivaamalla vapaaehtoistyön verotuksellisia ja hallinnollisia esteitä.

Esitys: Puoluekokous toteaa, että vapaaehtoistyön edistäminen on tärkeä osa Vihreiden asialistaa ja kannustaa vihreitä toimijoita sekä tekemään vapaaehtoistyötä itse että edistämään sitä päätöksenteossa.

12. Puurakentamisen suosiminen

Esittää: Petri Vallinsalo

Rakentamista voitaisiin ohjata jo kaavoitusvaiheessa suosimaan puurakentamista. Tällöin vaaditaan aktiivista toimintaa luottamushenkilöiltä ja valtuutetuilta hyvin aikaisessa vaiheessa esimerkiksi uuden kerrostaloalueen kaavamääräyksiä luotaessa. Puu rakennusmateriaalina on selvästi ilmastoystävällisin sen hiilinielumuinaisuuden, valmistusprosessissa vaadittavan vähäisen energian sekä kierrätettävyyden vuoksi. Rakennusmääräyksiä on juuri lievennetty koskien puukerrostalorakennusten jäykkää rakennuslainsäädäntöä.

Puoluehallituksen lausunto:

Puurakentamista kannattaa suosia monesta syystä. Rakennukset tuottavat noin 40 prosenttia ilmastopäästöistä ja puurakenteiden päästötase on selvästi parempi kuin useimmilla muilla rakennusmateriaaleilla. Puurakentaminen työllistää kotimaassa pitkässä arvoketjussa, ja puutuotteiden jalostusarvoa kasvattamalla voidaan työllistää huomattavasti nykyistä enemmän. Puu on monien mielestä myös kaunis ja miellyttävä materiaali.

Suomessa puurakentamisen tilanne on kokonaisuutena kohtuullinen. Pientaloista peräti 80 prosenttia tehdään pääosin puusta, mutta kerrostaloista osuus on vasta alle prosentti ja liike- ja toimitilarakentamisestakin vain noin 15 prosenttia. Puurakentamisen lisäämiselle on periaatteessa hyvät edellytykset, mutta myös esteitä on paljon.

Puurakentamista voidaan suosia kaavamääräysten lisäksi mm. normein (esim. puurakenteita tietty osuus) ja kannustein (esim. arkkitehtuurikilpailujen rahoitus, pilottituki uusille kohteille). Myös koulutusta pitää kehittää ja edistää puurakenteiden standardisointia, jotta päästään samanlaiseen suuruuden ekonomiaan kuin betonielementtien valmistuksessa.

Myös asuntomessut osoittavat merkittävässä määrin suuntaa suomalaiselle rakentamiselle. Puurakentaminen onkin yksi keskeinen teema esimerkiksi vuoden 2014 Jyväskylän asuntomessuilla, joissa arkkitehtuurikilpailun tavoitteena on saada maisemallisesti merkittävään paikkaan arkkitehtuuriltaan korkeatasoinen ratkaisu.

Puurakentamisen edistäminen on vahvasti Vihreiden tavoitteiden mukaista. Vihreät valtuutetut ovat tukeneet tai esittäneet muuallakin (mm. Marja-Vantaan kaupunginosa) kaavoitusvaiheessa

puurakentamisen lisäämistä.

Esitys: Puoluekokous hyväksyy aloitteen ja kehottaa vihreitä toimijoita (eduskuntaryhmää, valtuutettuja ja muita luottamushenkilöitä) edistämään puurakentamista.

13. Tuotteiden suunniteltu vanheneminen täytyy lopettaa

Esittää: Jyväskylän Vihreät nuoret ja opiskelijat ry.

Elämme loputtomassa kiihtyvän kulutuksen maailmassa. Nykyinen talousajattelu vaatii, että koko ajan kasvava maksu- ja kulutuskierte jatkuu tai koko taloudellinen rakenne romahtaisi. Sen seurauksena valmistettujen tuotteiden elinkaari ei saa olla kovin pitkä, muuten kulutuskierte ei voisi jatkua. Toisaalta jatkuva tuotanto vaatii myös jatkuvaa kulutusta. Tämä taas johtaa tuotteiden loputtomaan markkinointiin riippumatta siitä, onko kyseessä hyödyke vai turhake.

Jatkuvasta kulutuksen kasvusta ja kertakäyttökulttuurista seuraa väistämättä myös paljon jätettä. Pelkästään elektroniikkajätettä arvioidaan syntyvän jopa 50 miljoonaa tonnia vuosittain. Suurin osa tästä elektroniikkaromusta kuljetetaan tiettyihin Afrikan ja Aasian maihin, joilla ei ole mitään valmiuksia käsitellä jätettä – puhumattakaan siitä, että nämä maat eivät ole tuottaneet niitä itse.

Meidän täytyykin muuttaa huomattavasti koko talousajatteluamme ja talousjärjestelmämme logiikkaa. Yksi askel kohti kestäväää ja vihreää yhteiskuntaa tapahtuu, kun tuotteista tehdään kestäviä. Tuotantovaiheessa täytyykin ottaa huomioon tuotteen kestävyys ja valmistusprosessin resurssitehokkuus käyttämällä parhaita saatavilla olevia raaka-aineita ja tekniikoita. Kun tuotteet valmistettaisiin energia- ja resurssitehokkaasti sekä kestäviksi, vähentäisimme huomattavasti saasteiden ja jätteiden määrää sekä energiankulutusta.

Jyväskylän vihreät nuoret ja opiskelijat esittää, että: Euroopan Unionin on luotava ja otettava käyttöön vuoteen 2030 mennessä kohdenneet standardit EU:ssa valmistettaville ja Euroopan Unioniin tuotaville tuotteille. EU:n on myös painostettava kaikkia maailman valtioita ottamaan käyttöön vastaavat standardit kaikkiin tuotantoprosesseihin. Standardien tulee taata tuotteille paras mahdollinen laatu perustuen viimeisimpään tutkittuun tietoon sekä valmistusprosessissa käytettyjen resurssien ja energiankulutuksen minimaalinen käyttö. Näin ollen tuotteen tulee kestää normaalia käyttöä ennalta määrätty aika hajoamatta ja sen valmistuksessa saa kulua mahdollisimman vähän resursseja sekä energiaa. Tuotteiden korjaaminen tulee olla taloudellisesti sekä teknisesti kannattavaa ja kierrättämisestä on myös tehtävä pakollista.

Tämä täytyy tehdä, koska kuten jokainen meistä varmasti tietää: elämme rajallisten resurssien maailmassa, vaikka nykyinen talousajattelu ei sitä huomioikaan.

Puoluehallituksen lausunto:

EU:n ympäristökomissaari Potocnik on ilmoittanut päätavoitteekseen resurssitehokkuuden parantamisen. Komissio on tiedottanut asiasta Euroopan parlamentille, jossa on menossa vastauksen valmistelu. Satu Hassi on asiassa toinen vihreiden neuvottelijoista. Jyväskylän vihreiden nuorten ja opiskelijoiden aloite on jo saatettu Hassin tietoon.

Konkreettinen tapa edistää materiaalitehokkuutta on laajentaa ja pidentää tuotteiden takuuvaatimuksia. Vihreät voi edistää tavoitetta herättämällä keskustelua sekä EU:ssa että kansallisesti.

Esitys: Puoluekokous kannattaa lämpimästi aloitteen toimenpide-ehdotuksia ja kannustaa europarlamentaarikkoja edistämään asiaa. Aloite saatetaan myös EU-asioita seuraavan suuren valiokunnan vihreän jäsenen tietoon kehotuksella nostaa asia tilaisuuden tullen esiin.

14. Täydentävien ja vaihtoehtoisten eli CAM-terapioiden lainsäädännön edistäminen

Esittää: Irmeli Lehtioksa

Perustelut

CAM-terapioiden (Complementary and Alternative Medicine) käyttö kasvaa sekä meillä Suomessa että koko Euroopassa. Useiden tutkimusten mukaan n. 40 % väestöstä käyttää luontaishoitoja. Tanskan kansallisen terveystutkimuksen mukaan yli 40 % tanskalaisista on käyttänyt näitä hoitoja jossain elämänsä vaiheessa. Myös Euroopan CAM-lääkäreiden arvio on noin 40 %. Yhdysvalloissa National Health Interview Survey:n selvityksen (2007) mukaan noin 38 % aikuisista ja 12 % lapsista käytti jonkinlaista CAM-terapiaa. Suomessa tämä merkitsisi yli 2 miljoonaa CAM -terapian käyttäjää.

Täydentävillä- ja vaihtoehtoilla hoidoilla eli CAM-terapioilla on huomattava sairauksia ennaltaehkäisevä merkitys ja näin myös pitkällä aikavälillä suuri kansantaloudellinen merkitys. Näitä hoitoja käyttävät ottavat samalla aktiivisesti vastaan informaation terveellisistä elämäntavoista ja ovat kiinnostuneita omasta ja perheensä hyvinvoinnista. Sairauspoissaolot vähenevät, työssä jaksaminen paranee ja vanhusten kotona pärjääminen paranee. Lisäksi CAM-hoidot ovat turvallisia.

Alalla on myös huomattava työllistävä vaikutus. Koulutetut CAM -terapeutit, joita Suomessa on arvion mukaan noin 7000 ovat itsensä työllistävä yksityisyrittäjien ryhmä. He ovat tietoisia omasta vastuustaan ihmisten terveydenhoidossa, heillä on käytössään menetelmiä, joilla on myönteisiä vaikutuksia monien kroonisten vaivojen hoidossa ja he kannattavat rakentavaa yhteistyötä virallisen terveydenhuollon kanssa. Kansalaisten mahdollisuutta oman hoitonsa valintaan tulee tukea niin, että hän voi valita haluamansa koulutetun terapeutin julkisesta rekisteristä.

Alalta puuttuu kuitenkin oma lainsäädäntö. Potilasturvallisuuden lisäämiseksi on tärkeää, että kuluttaja löytää koulutautuneet CAM-terapeutit etsiessään luontaishoitoa. CAM-terapeuttien koulutusvaatimukset ja rekisteröinti tekevät tämän mahdolliseksi. Suomi laahaa tässäkin asiassa jälkijoukoissa, vaikka useat luontaishoitajien edustajat kuten Luonnonlääketieteen keskusliitto LKL ry on ajanut asiaa jo 20 vuoden ajan, viimeksi tekemällä aloitteen Sosiaali- ja terveysministeriölle vuonna 2005. Muista Pohjoismaista esimerkiksi Norjassa, Tanskassa ja Islannissa on jo alalle oma lainsäädäntö.

Merkitys

Lainsäädännöllä ja asianmukaisesti koulutettujen CAM-terapeuttien rekisteröinnillä on potilasturvallisuutta lisäävä vaikutus. Samalla se edesauttaa ihmisten vapautta valita oma hoitonsa.

Toimenpide-ehdotus

Toivon, että Vihreä liitto rp. ja puolueen eduskuntaryhmä ottavat asialistalleen CAM-terapioiden lainsäädännön edistämisen (Complementary and Alternative Medicine Therapies) ja ryhtyvät toimenpiteisiin asian valmistelujen aloittamiseksi.

Puoluehallituksen lausunto:

Vuonna 2010 hyväksytyyn Vihreiden sosiaali- ja terveystaloudelliseen ohjelmaan on kirjattu: ”Monilla on hyviä kokemuksia ns. vaihtoehtoisista hoitomuodoista. Asiakkaat kokevat usein saaneensa hyvää palvelua ja tulleet kohdatuksi kokonaisvaltaisesti. Näitä toimintatapoja voidaan hyödyntää myös julkisesti rahoitetuissa palveluissa. Potilasturvallisuuden vuoksi vaihtoehtohoitoista on syytä säätää lailla. Vaihtoehtohoitoja voidaan ottaa julkisesti rahoitetun hoitojärjestelmän piiriin, kun niiden tehosta ja vaikuttavuudesta saadaan riittävää näyttöä.”

Vihreät pyrkii toimimaan ohjelmassa hyväksytyt linjauksen mukaisesti. Vaihtoehtohoitoihin voidaan ottaa kantaa sekä kansallisessa että EU-tason politiikassa.

Esitys: Puoluekokous toteaa, että vaihtoehtohoidot on pyritty ottamaan puolueen ohjelmissa huomioon aloitteessa esitetyn mukaisesti.

15. Hankintalain porsaanreiät

Esittää: Terttu Kuusela

Esitän, että puolueselvittää hankintalakiin 30.6.2010 tehdyn muutoksen porsaanreiät ja pyrkii paikkaamaan ne. Kun hankinnoista voi enää valittaa vain markkinaoikeuteen, on mahdollista, että - yrittäjät kartellisoituvat, eivätkä valita toisistaan
- hankintaan sisällytetään tarkoituksella hallintomenettelyn kannalta laittomia menettelyjä, koska tiedetään, ettei niistä voi valittaa.

Ainakin Haukiputaalla tapahtui näin elinkaarimallirakentamispäätöksissä. Julkiset hankinnat ovat muutoin vaarassa muuttua harmaan talouden alueiksi.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloite puuttuu 1.6.2010 voimaan astuneeseen hankintalakiin. Aiemmin kilpailutuksista valitettiin sekä markkinaoikeuteen että hallinto-oikeuteen. Näiden prosessien venyminen on vakava yhteiskunnallinen ongelma, jonka vuoksi lakia muutettiin.

Lain soveltamiseen on liittynyt ongelmia etenkin sosiaali- ja terveyspalveluissa. Samanlaisia viestejä on tullut julkisuuteen monelta alalta. Tässä vaiheessa on vaikea tietää, ovatko ongelmat lain soveltamiseen liittyviä yksittäistapauksia vai onko laissa itsessään ongelmallisia kohtia. Olisikin tärkeää tarkastella lain toimivuutta laajasti heti hallituskauden alussa.

Vihreät ovat korostaneet useissa yhteyksissä, että EU-lainsäädännön puitteissa kilpailutusten kriteerien avulla tulisi voida hankkia esim. luomu- ja lähiruokaa. Puoluehallitus pitää myös kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien turvaamista tärkeänä ja harmaaseen talouteen nykyistä voimakkaampaa puuttumista ensiarvoisen tärkeänä asiana.

Puoluehallitus katsoo, että hankintalain toimivuudesta on tehtävä huolellinen selvitys, jossa tarkastellaan missä määrin ongelmat liittyvät itse lakiin, missä määrin sitä ei osata vain soveltaa ja liittykö hankintoihin harmaata taloutta.

Esitys: Puoluekokous kehottaa eduskuntaryhmää ryhtymään toimenpiteisiin hankintalain

mahdollisten epäkohtien selvittämiseksi ja korjaamiseksi. Puoluekokous kehottaa myös eduskuntaryhmää ja vihreitä toimijoita kunnissa toimimaan, kuten tähänkin asti, harmaan talouden torjumiseksi.

16. Suomen maa-alueiden myyntikielto

Esittää: Arvid Saarinen

Suomen maa-alueiden myynti ulkomaisille ostajille on kiellettävä. Vrt. Ahvenanmaa

Puoluehallituksen lausunto:

Aloite liittyy Venäjällä vuonna 2001 säädettyyn lakiin, jota on äskettäin täsmennetty: Venäjän presidentinkanslia on julkaissut listan alueista, joilla ulkomaalaiset eivät saa omistaa maata. Listalla ovat kaikki raja-alueet, myös Suomen vastainen raja Murmanskista Suomenlahdelle. Suomi on pyytänyt Venäjältä selvitystä siitä, mitä heidän kieltonsa myydä maata ulkomaalaisille raja-alueilla merkitsee. Selvitystä ei ole vielä saatu.

Tällä hetkellä noin kaksi tuhannesta kiinteistöstä on ulkomaalaisten omistuksessa, joukossa myös EU-maista peräisin olevia omistajia. Suomi on asteittain luopunut ulkomaalaisiin kohdistuvista kiinteää omaisuutta koskevista hankintarajoituksista. Viimeiset rajoitukset poistuivat 1.1.2000, kun laki ulkomailla asuvien ja ulkomaisten yhteisöjen kiinteistönhankintojen valvonnasta (1613/1992) kumottiin. Syynä tähän oli se, että Suomen jäsenyyttä Euroopan unionissa koskeva siirtymämääräys (liittymisasiakirjan 87 artikla) velvoitti poistamaan vapaa-ajan asuntojen hankkimista koskevat rajoitukset unionin jäsenvaltioiden osalta. Kumoamislakia koskevan hallituksen esityksen (HE 171/1999 vp) perusteluissa todetaan, ettei rajoituksia voida pitää perusteltuina myöskään unionin ulkopuolisiin maihin nähden. Rajoitusten ottaminen uudelleen käyttöön edellyttäisi painavia perusteita. Toistaiseksi ei ole näyttöä, että ulkomaalaisten kiinteistönomistuksesta tietyillä alueilla olisi aiheutunut sellaisia vakavia taloudellisia, yhteiskunnallisia, ympäristöllisiä tai alueellisia vaikeuksia, joiden vuoksi rajoituksia voitaisiin pitää perusteltuna.

Turisti- ja liikekeskuksiin on nimenomaan haviteltu ulkomaalaisia sijoituksia, ei pyritty estämään niiden tuloa. Samoin suomalaiset ovat hankkineet kiinteistöjä runsaasti ulkomailta ja esityksen toteuttaminen uhkasi suomalaisten etuja ulkomailla.

Kirjoittaja viittaa myös Ahvenanmaan itsehallinnon turvaamiseksi säädettyyn kotiseutuoikeuteen, joka rajoittaa kiinteän omaisuuden hankintaa. Ilman kotiseutuoikeutta on mahdollista hankkia kiinteää omaisuutta ainoastaan Ahvenanmaalta maakuntahallituksen luvalla.

Vastaavan menettelyn luominen koko maahan olisi tarpeeton ja raskas, kun tavoitteena on nimenomaan saada sijoituksia Suomeen. Lisäksi sen toteuttaminen saattaisi haitata niiden suomalaisten etua, joilla on kiinteää omaisuutta ulkomailla.

Esitys: Puoluekokous ei kannata Suomessa maan myynnin rajoittamista, mutta kannattaa sitä, että eduskuntaryhmä toimii aktiivisesti suomalaisten oikeuksien puolesta hankkia maata muualtakin kuin Suomesta.

17. Viinin ulosmyynti ravintolasta

Esittää: Joni Pelkonen

Kokonaisten viinipullon myynti ravintolasta asiakkaille ravintolan ulkopuolelle tulisi sallia.

Ongelmien välttämiseksi myyntiaika ja muutkin kokonaisten viinipullojen myyntisäännöt voisivat olla samat kuin ruokakauppojen alkoholimyynissä, eli myynti loppuisi yhdeksältä illalla, myynti päihtyneille olisi kielletty jne.

Kokonaisten pullojen, mukaanlukien väkevien viinien, myynti ravintoloissa asiakkaille pöytiin on jo sallittua, joskaan väkeviä viinoja ei useinkaan myydä tällä tavalla, viinejä kyllä. Viinien myynti ravintolan ulkopuolelle olisi varsin kätevä parannus asiakaspalveluun ja parantaisi asiakkaiden saatavilla olevaa tuotekirjoa, kun ravintolat voisivat myydä itse maahantuomiaan tai Alkon keskusvarastosta ostamiaan erikoisviinejä myös ravintolan ulkopuolelle. Muutos olisi siis vain se, että nyt kokonaisten pullon voisi ostaa myös ravintolasta kotiin kun aikaisemmin täytyi tyytyä paikallisen Alkon tarjontaan, joka pienissä sivuliikkeissä on useinkin puutteellinen. Olen itse kertaalleen kerralla ostanut loppuun koko Joutsenon Alkon makean kuohuviinivalikoiman, kolme pulloa! Ravintoloiden viinimyynti arvattavasti keskittyisi erikoisviineihin, sillä ravintolahinnat ovat suurempien myyntikustannuksien vuoksi kalliimpia kuin Alkon. Hiukankin suurempi myynti mahdollistaisi myös nykyistä paremman viinivalikoiman.

Ravintoloiden alkoholitarjoilu on tarkasti valvottua, luvanvaraista ja lisäksi alkoholia myyvä henkilö tarvitsee siihen koulutuksen ja luvan. On siis syytä uskoa että myös ravintolan ulkopuolelle myyminen tapahtuisi hyvin valvottuna ja ammattitaitoisesti, valvonta olisi jopa tarkempaa kuin alkoholimyynti tavallisissa ruokakaupoissa.

Tyypillinen 7,5 desilitran pullollinen punaviiniä voi sisältää 75 grammaa alkoholia mikä on samansuuruinen määrä kuin 7-8 pullossa keskiolutta, joten kerralla asiakkaalle myyty puhdas alkoholimääräkään ei olisi kovin merkittävä.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitteen tekijä esittää, että yksittäisiä pulloja viiniä voitaisiin myydä ulos alkoholiliikkeiden lisäksi myös ravintoloista.

Puoluehallitus katsoo, että terveystieteistä syistä alkoholin kulutusta tulisi yksiselitteisesti pyrkiä vähentämään ja uusien myyntikanavien avaaminen ei sitä tee. Alkoholijuomia ei nimittäin voida pitää tavallisina kulutushyödykkeinä. Alkoholi aiheuttaa sikiövaurioita, riippuvuutta ja sitä kautta huomattavaa fysiologista, psykologista ja sosiaalista haittaa ja inhimillistä kärsimystä. Vaikka alkoholin suurkuluttajat ja alkoholistit aiheuttavat näkyvimmän osan ongelmista, kuitenkin suuri osa alkoholin väestölle aiheuttamista haitoista liittyy ns. kohtuukäyttäjien liialliseen juomiseen. Juuri tätä viininmyynti ravintoloista olisi omiaan lisäämään.

Alkoholin terveydelle ja yhteiskunnalle aiheuttamia haittojen vähentämiseksi on pyrittävä laskemaan sen kokonaiskulutusta. Siinä tehokkain tapa vähentää on vaikuttaa sen hintaan, saatavuuteen ja markkinointiin. Uuden myyntikanavan avaaminen olisi terveystieteisesti merkittävä askel haittojen lisäämisen suuntaan.

Puoluehallituksen näkemyksen mukaan kyseessä ei ole niin suuri epäkohta, että saavutetut hyödyt olisivat otettujen riskien arvoisia.

Esitys:

Puoluekokous hylkää aloitteen.

18. Biokaasulaitosten typen hyödyntämisen edistäminen

Esittää: Reetta Hulmi

Olisiko mahdollista selvittää, miten biokaasulaitoksien jätettä kaasutuksen jälkeen voisi hyödyntää kaupallisena lannoitteena, kun laitoksen käyttämästä jätteestä on osa ihmisperäistä eli jätevedenpuhdistamon lietettä? Tällä hetkellä Eviralta on tiukka ei ylijäämänesteen käytölle, mutta voisiko patogeeni-, lääkejäämä- ym. tutkimusten jälkeen ne läpäistessään olla hyväksyttävää typpilannoitetta ruuantuotannossa? Jollei muuten, niin ainakin rehunviljelyssä?

Esimerkkilaitos Satakunnassa: <http://www.satakierto.com/Default.aspx?id=6>

Haluamme kuitenkin epäilemättä edistää biokaasun käyttöä ja jätetyypen hyödyntämistä/väkilannoitteiden korvaamista.

Puoluehallituksen lausunto:

Vihreät kannattaa aloitteessa esitettyä biokaasulaitosten jäteveden typen hyödyntämistä. Patogeenien, lääkejäämien ja muiden vastaavien haitallisten aineiden osalta testeissä puhtaaksi todetut ravinteet pitää saada kiertoon myös lannoitemuodossa.

Jätteen hygienisointiin on useita vaihtoehtoja. Mesofiilisessä mädätysprosessissa (35-37 °C) taudinaiheuttajista kuolee 98 prosenttia ja termofiilisessä prosessissa (55 °C) tätäkin enemmän. Lisäksi on mahdollista toteuttaa hygienisointi, jossa biojätteen lämpötila nostetaan erillisissä säiliöissä tunniksi vähintään 70 °C:een. Jätevedenpuhdistamon lietettä hyödyntävän biokaasulaitoksen jätteen käyttäminen lannoitteena edellyttää myös, että jätevedenpuhdistamoon jätevetensä laskeviin teollisuuslaitoksiin on asennettu tehokkaat puhdistajat estämään raskasmetallien pääsy jätevedenpuhdistamoon.

Biokaasulaitoksista tulleen jäteveden typen hyödyntämistä vasta opetellaan Suomessa. Ongelmiksi on havaittu prosessien haastavuus, kalleus, suuri energiankulutus ja tyypeä hyödyntävien yhteistyökumppaneiden löytämisen vaikeus. Tällä hetkellä lupaavimmilta näyttävät energiatehokkaat biologiset typenpoistoprosessit, joista pisimmällä lienevät Biovakka Oy:n ja Lakeuden Etappi Oy:n prosessit. Aloitteen tekijän lienee syytä tutustua yhtiöiden toimintaan.

Jätevedenpuhdistamojen lietteen lannoitekäytöstä on annettu direktiivi jo vuonna 1986. Käyttö on laajaa ja yleistä EU-maissa, joten Suomessakin se varmasti opitaan. Yhdeksi esteeksi on koettu alan toimijoiden piirissä aloitteen tekijänkin mainitsemat Eviran käytännöt. Niihin voi puuttua lähinnä herättämällä asiasta keskustelua, mitä tarkoitusta tekijän aloite ansiokkaasti palvelee.

Puoluehallitus katsoo, että typen kierrätystä myös biojätteen mädätysprosessista syntyneiden jätteiden osalta on syytä edistää siinä määrin kuin siitä ei muodostu terveydellistä tai muuta haittaa.

Esitys: Puoluekokous hyväksyy aloitteen ja kehottaa eduskuntaryhmää edistämään biokaasulaitosten jätevesien typen kierrätystä.

19. Vihreiden on vastattava aikuisopiskelijoiden haasteisiin

Esittää: Jukka Väisänen

Suomessa on aikuisopiskelijoita suuri määrä, eikä tarkkaa lukua edes ole. Lukumäärä on tuhansia, mahdollisesti jopa satoja tuhansia. Osa opiskelee vapaamuotoisesti työnsä ohessa, mutta on paljon

niitä, jotka opiskelevat tutkintotavoitteisesti ja kokopäiväisesti. Joka tapauksessa aikuisopiskelijan muotokuva on moninainen.

Aikuisopiskelijoilla on monenlaisia haasteita. Moni työssä oleva tahtoisi kouluttautua uudelleen, mutta taloudellinen tilanne ei sitä salli syystä tai toisesta. Joillakin opinnot ovat jääneet roikkumaan esimerkiksi perheen, omaisen hoitamisen, työnteon tai jonkin muun asian vuoksi. Muitakin haasteita varmasti on näiden lisäksi.

Aikuisopiskelijat jäävät helposti näkymättömiin, eikä heidän etujansa ajeta. Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto painottaa toimintaansa nuorempiin ihmisiin, vaikka aikuisopiskelun piiriin joidenkin teorioiden mukaan kuuluvat kaikki 25 vuotta täyttäneet. Vihreät voisivat tässä tilanteessa nyt olla esimerkkipuolue, joka nostaa aikuisopiskelijoiden aseman esille.

Toimenpiteitä voisi olla useampi. Vihreät voisi tehdä aikuiskoulutuspoliittisen linjauksen tai ohjelman, jossa otettaisiin kaikenlaiset aikuisopiskelijat huomioon. Toiseksi voitaisiin perustaa yhdistys (jonka nimi voisi olla esimerkiksi Aikuiset vihreät opiskelijat [Aivio]) tai perustaa selvityksen kautta jokin aiheeseen liittyvä erillinen hanke. Perustulon ajaminen tukee toki aikuisopiskelun mahdollistamista taloudellisesta näkökulmasta. Oma ohjelma tai linjaus tulisi tehdä erityisesti aikuisopiskelijoiden toimesta. Mikäli oma yhdistys perustetaan, on sen tarkoituksena seurata aikuisopiskelijoiden elämää ja vastata ajankohtaisiin ja muuttuviin haasteisiin. Hanketta varten olisi tehtävä selvitys aikuisopiskelijoiden haasteista ja selvityksen tulosten perusteella tehtävä asianmukainen hanke.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitteen tekijä kiinnittää huomiota tärkeään Vihreiden kannattamaan asiaan: ihmisten on voitava opiskella koko elämänsä ajan joko omaksi ilokseen tai vaihtaakseen ammattiaan. Aikuisopiskelijan asema kaipa kipeästi kohennusta. Tekijä ehdottaa ohjelman tai linjauksen kirjoittamista teemasta. Puoluekokouksessa päätettävässä toisessa aloitteessa pyritään kuitenkin rajoittamaan julkaistavien ohjelmien määrää, joten tämä menettely ei tule kyseeseen ja ohjelman aiheeksi tämä sinänsä tärkeä asia on pieni.

Aikuisopiskelijoiden omaehtoinen opiskelu työttömyysturvalla sekä parannettiin ja laajennettiin töissä olevien ihmisten mahdollisuuksia aikuisopiskeluun.

Kuluvalla hallituskaudella Vihreät toimii oppositiosta käsin, eikä puolueella ole resursseja ehdotetun selvityksen tekemiseen. Sen sijaan eduskuntaryhmä voi tehdä aloitteita aikuisopiskelijoiden asemasta, selvityksestä ja nostaa teemaa muutenkin keskusteluun valtiopäivillä.

Aikuisten Vihreiden opiskelijoiden yhdistyksen perustamiseen saa opastusta järjestöpäällikkö Lasse Miettiseltä. Myös vapaamuotoisemmalta pohjalta voi aloitteen tekijä tai tämän ryhmä tehdä esityksiä puoluehallituksen kannanotoiksi ottamalla yhteyttä poliittiseen sihteeriin tai viestintäpäällikköön. Vihreältä Sivistyслиitolta voi hakea avustusta ryhmän toimintaan.

Esitys: Puoluekokous kannustaa aloitteentekijää perustamaan asiaa koskevan yhdistyksen tai vapaamuotoisen ryhmän. Kokous kehottaa myös eduskuntaryhmää pitämään aikuisopiskelijan asemaa esillä.

20. Ehdotus Vihreiden ydinvoimakannan tiukentamiseksi

Esittää: Jukka Lindgren

Japanin maanjäristys ja sitä seurannut tsunami ovat tuoneet jälleen esille ydinvoimaan sisältyvät väistämättömät riskit. Fukushima voimalan ympäristöstä on jouduttu tyhjentämään asukkaista laaja alue, ja on epävarmaa, palautuuko sulkuala koskaan täysin turvallisiksi pysyvälle asutukselle.

Voimalan reaktorit joudutaan purkamaan kokonaan suurin kustannuksin ja sen energiantuotto joudutaan korvaamaan muilla järjestelyillä. Koska muutos on tehtävä nopeasti ja pakkotilanteessa, ei muutosta voida tehdä perusteellisesti suunnitellen, vaan ”pikapaikkauksena” – mikä ei ole omiaan edistämään suunnitelmallista ja kaikki näkökulmat huomioivaa energiantuotannon kehitystä.

Suomen näkökulmasta nykyinen suuntaus ydinvoiman lisärakentamiseksi tuo samoja riskejä myös meidän yhteiskuntamme kannettavaksi.

Vaikka ydinvoimaa rakentaville yhtiöille on säädetty velvoitteita, joiden tarkoituksena on siirtää taloudellista vastuuta voimayhtiöille, olen sitä mieltä, että nykyiset toimet eivät ole riittäviä. Ydinenergialain (990/1987) edellyttämän jätehuoltorahaston tarkoituksena on etukäteen kerätä varoja vain ydinjätteiden loppusijoituksen rahoittamiseksi, sitä ei ole tarkoitettukaan ydinturman jälkien siivoamiseen.

Fukushiman tapaus osoittaa, että ydinteollisuuden vakuuttelut siitä, ettei nykyaikaisilla voimaloilla ole realistisia riskejä merkittävän onnettomuuden tapahtumiseen, ovat vähintäänkin kevein perustein annettuja. Edelleen Fukushima tapaus toi myös valoon säännösten vastaisia ”säätötoimenpiteitä”, kun Tepco-yhtiö oli varastoinut voimalan alueelle sallittua merkittävästi suuremman määrän käytettyä ydinpolttoainetta.

Ydinvoimaan sisältyy aina riskejä – ja nimenomaan ydinvoiman pitkäaikaisvaikutusten vuoksi riskien toteutuessa kustannukset ovat sietämättömän korkeita. Nykyisellään onnettomuustilanteessa on hyvin mahdollista – ellei jopa todennäköistä – että voimayhtiön varallisuus ei riitä sen lainmukaisten vastuiden kattamiseen. Tässä tilanteessa yhtiön osakkeita omistavat tahot ennakoivat osakkeiden arvon romahduksen ja myyvät pikaisesti omistuksensa pois. Esimerkiksi Japanissa ydinvoimayhtiö Tepcon markkina-arvosta oli maaliskuun lopussa 2011 pyyhkiytynyt pois jo lähes 80 prosenttia maaliskuun 11. päivä tapahtuneen katastrofin jälkeen. Yhtiön arvo on siten kolmessa viikossa kutistunut tasolle, jolla se on ollut viimeksi viisi vuosikymmentä sitten! Eräät sijoittajat arvioivat yhtiön arvon putoavan nolliin.

Joten kun sijoittajat massoittain realisoivat senhetkiset omistuksensa, yhtiö menettää arvonsa, ajautuu konkurssiin – ja lopulliset kustannukset jäävät sittenkin yhteiskunnan maksettaviksi.

Ehdotan puoluekokoukselle, että Vihreiden kantaa ydinvoimaan ja erityisesti sen lisärakentamiseen tiukennetaan seuraavin esityksin:

1) Ydinvoimaa rakennuttavalle yhtiölle pitää määrätä ”käynnistysmaksu” uuden voimalan käyttöönotossa. Maksun suuruus on tietty prosenttiosuus voimalaprojektin kokonaisinvestoinnista. Prosenttiosuuden suuruuden jätän arvoisien puoluekollegoideni erikseen määriteltäväksi. Maksun tuotto rahastoidaan ydinvoimaonnettomuuden varmuusrahastoksi, jota ylläpidetään sen turvaamiseksi, etteivät onnettomuuden taloudelliset seuraamukset jää yhteiskunnan maksettavaksi. Rahaston tuotto voidaan lisätä pääomaan inflaation jo muiden kulujen kattamiseksi.

2) Ydinvoiman omistajatahoille pitää määrätä ”ankara omistajavastuu” jonka toteutuessa valtio haltuunottaa onnettomuuden kohdanneen ydinvoimayhtiön osakekannan seuraavin säännöksin:

Onnettomuustilanteessa yhtiön osakasrekisteri jäädytetään edellisen päivän tilanteeseen ja samalla tallennetaan yhtiön osakkeiden päivänarvot tärkeimmissä pörssiissä.

Ydinvoimayhtiön osakkeiden kaikinainen kauppa ja vaihto keskeytetään ja kaikki jäädytysketken jälkeiset kaupat ovat lain edessä mitättömiä. Osakkeet takavarikoidaan väliaikaisesti valtiolle korjausten vakuudeksi. Kun onnettomuuden laajuus ja kustannusvaikutus on saatu viranomaisten toimesta arvioitua, osakkaat voivat vaatia osakkeensa takaisin. Tämä olisi mahdollista vain suorittamalla valtiolle onnettomuuden jälkeisiin ympäristön korjauksiin tarvittava kustannus, mikä on suhteutettu osakkeiden jäädytetyn päivänarvon mukaisesti. Korvaussumma jää valtiolle vakuudeksi ydinturman siivoustöitä varten. Mikäli osakas ei vaadi osakettaan määrääjässä, sen arvo jää kokonaan valtiolle.

Näin omistajat maksavat onnettomuuden kulut onnettomuushetkeä edeltäneitten omistussuhteidensa mukaan, eivätkä pääse myymään osakkeita paniikissa pois onnettomuuden tapahduttua, kuten Japanissa kävi. Tällainen toiminta kun johtaa vääjäämättä yhtiön arvo romahtamiseen, eikä sen arvo riitä enää onnettomuuden jälkien korjaamiseen, vaan yhtiö menee konkurssiin ja loppulasku jää yhteiskunnalle.

Ankaran omistajavastuun rasitteesta voidaan sosiaalisista syistä sulkea pois pienosakkaat (esim. alle 10 000 eur omistuserät luonnollista henkilöä kohti tai erän edustaessa esim. alle 0,1 prosenttia yhtiön kokonaisäänivallasta. Tässä annetut rajat ovat esimerkkiluonteisia. Täsmälliset suuruusluokat jätän puolueen arvioitavaksi.)

Puoluehallituksen lausunto:

Ydinvoimalaonnettomuudet ovat harvinaisia, mutta ydinvoiman käyttöön liittyy aina myös katastrofaalisen onnettomuuden riski. Pahimmillaan onnettomuudesta voi koitua äärimmäisen suuret inhimilliset ja taloudelliset seuraukset. Pelkästään esimerkiksi Fukushiman ydinvoimalan puhdistamisen ja jälkihoidon on arvioitu maksavan noin yhdeksän miljardia euroa, minkä lisäksi tulevat muut kulut ja inhimilliset kärsimykset.

Uusi ydinvastuulaki on nostanut ydinvoimalan haltijan vastuuvakuutuksen noin 850 miljoonaan euroon. Ydinlaitoksen haltijalla on uuden lain mukaan rajoittamaton vastuu myös vakuutettujen ja sopimusmaiden yhteisesti vastaamien vahinkojen ylittävältä osalta. Vastuu koskee kuitenkin vain ydinlaitoksen haltijaa - esimerkiksi Teollisuuden Voimaa ja Fennovoimaa - mutta ei niiden omistajia. Ydinvoimayhtiöiden omistajat saavat siis täyden edun ydinvoimaloista, mutta eivät joudu vastaamaan niiden mahdollisista haitoista.

Vihreät on esittänyt ydinvastuulain muuttamista niin, että vakuutusta laajennetaan ja vastuu vahingoista ulotetaan koskemaan myös ydinlaitoksen haltijan omistajia. Lisäksi Vihreät on esittänyt sekä windfall- että uraaniveron käyttöönottoa. Verotuloilla voidaan kattaa ydinvoiman yhteiskunnalle aiheuttamia haittoja ja riskejä.

Aloitteen tekijä ehdottaa Vihreiden ydinvoimakannan tiukentamista. Vihreiden ydinvoimakanta on kuitenkin lähtökohdiltaan huomattavasti aloitteen tekijän esitystä tiukempi ja kielteisempi. Vihreät on yksimielisesti ja johdonmukaisesti niin hallituksessa kuin eduskunnassa vastustanut uusien ydinvoimaloiden perustamista. Tämän lisäksi puolue on vaatinut ydinvoimaloiden korvausvastuiden ja verotuksen merkittävää tiukentamista.

Esitys: Puoluekokous toteaa, että Vihreiden ydinvoimakanta on jo aloitteessa esitettyä tiukempi.

Järjestölliset aloitteet

21. Pienten piirien yhteydenpito

Esittää: Lapin Vihreät ry.

Esitämme, että puoluekokouksen yhteydessä pienet vihreät piirit keskustelisivat yhteistyötarpeistaan esimerkiksi tunnin mittaisessa palaverissa. Emme toivo uutta yhdistystä, vaan jatkossa keskustelua esimerkiksi sähköpostiperusteisesti pienten piirien tarpeista. Emme kaipaa lokerointia piirien koon perusteella. On tärkeää, että emme toisille Vihreille kumartaessamme pyllistä toisille.

Puoluehallituksen lausunto:

Puolueen strategia-asiakirjassa on linjattu mm: "Keskeisenä alueiden tukemisen tapana kehitetään yhdistysten välistä hyvien käytäntöjen monistamista ja levittämistä. Strategisen kehittämisen aikana kehitettäviä käytäntöjä pyritään muokkaamaan myös muille kuin alkuperäiselle kuntatyypille soveltuviksi." Samankaltaisten piirijärjestöjen yhteydenpidon tukeminen eri tavoin palvelee hyvin tätä tavoitetta. Aloitteessa esitettyjä piirijärjestöjen tapaamisia on aiemmissa puoluekokouksissa toteutettukin. Aikanaan toimi myös ns. Susirajan Vihreät, joka oli pienten tai "maakuntien" piirijärjestöjen jäsenten löyhä yhteenliittymä, joka piti omia tapaamisia ja näiden välillä piti yhteyttä sähköpostilistan välityksellä.

Puoluehallitus ja puolue toimisto tukevat tällaista toimintaa. Kokoontumisille pyritään löytämään sopiva tila puoluekokousten yhteydessä. Tosin puoluekokousten tiukka aikataulu usein hankaloittaa: eri ryhmien tapaamiset pyritään pääsääntöisesti sijoittamaan kokousten lounas- ja kahvitauoille, jolloin päällekkäisyyksiltä on vaikea välttyä. Asiaa helpottaisi puoluekokousten muuttaminen kolmipäiväisiksi, mutta tähän ei toistaiseksi ole nähty riittävästi tarvetta.

Toimisto perustaa sähköpostilistoja eri ryhmille pyynnöstä.

Esitys: Puoluekokous kannattaa aloitetta ja kehottaa järjestämään toivottuja tapaamisia sekä muuta yhteydenpitoa esim. sähköpostitse.

22. Vihreiden siirryttävä kahden puheenjohtajan malliin

Esittää: Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitto ry.

Vihreiden nuorten ja opiskelijoiden liitolla oli ensimmäisen kerran kaksi puheenjohtajaa vuonna 2007. Vihreillä puolueilla Saksassa, Ranskassa, Belgiassa, Ruotsissa, Luxemburgissa, Latviassa, Norjassa, Puolassa, Skotlannissa, Kroatiaassa ja Turkissa on käytössä kahden puheenjohtajan malli.

Kahden puheenjohtajan malli haastaa vanhan hierarkkisen ja autoritäärisen puoluepolitiikan kulttuurin. Se tunnustaa puolueen moniäänisyyden. Kahden puheenjohtajan malli jakaa valtaa, vastuuta ja työtaakkaa. Valittaessa kaksi puheenjohtajaa on mahdollista profiloitua useammalla kärjellä.

Vihreät ovat edelläkävijöitä toimintatapojen ja politiikan avoimuudessa. Toimintatapojen lisäksi on syytä uudistaa puolueen rakenteita.

ViNO esittää, että puolue siirtyy kahden puheenjohtajan malliin ja että vuoden 2012 puoluekokoukselle valmistellaan sääntömuutokset, jotka mahdollistavat kahden tasa-arvoisen puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan valinnan.

Puoluehallituksen lausunto:

Kahden puheenjohtajan mallissa on sekä hyviä että huonoja puolia. Seuraavassa arvioidaan muutamia niistä:

A) Lisääkö kaksi puheenjohtajaa ristiriitoja vai yhteistyötä?

Kahden puheenjohtajan malli on eurooppalaisissa vihreissä puolueissa kulkenut usein käsi kädessä puolueen kahtiajaon kanssa: puolueessa on ollut kaksi vahvaa blokkia, jotka ovat molemmat saaneet näin ”oman” puheenjohtajansa. Parhaassa tapauksessa malli toimii juuri kuten aloitteen tekijät kuvaavat. Huonossa tapauksessa se kärjistää sisäisiä riitoja ja sekoittaa puolueen viestin. Jos kaksi kärkeä viestivät hyvässä yhteistyössä, se voi vahvistaa ja monipuolistaa puolueen viestiä. Jos yhteistyö ei toimi, malli on pahimmillaan valmis resepti katastrofille.

Kokemus eurooppalaisista sisarpuolueista osoittanee, että jos puolueen tila on hyvä, kahden puheenjohtajan mallin saa kyllä toimimaan. Malliin sisältyvä riski lienee tämä: kestääkö kahden puheenjohtajan malli myös huonot ajat, johtaisiko se ristiriitojen kärjistyessä kasvavaan sisäiseen hajaannukseen, kahteen puheenjohtajaan henkilöityvään linjataisteluun, jossa kumpikin kamppailee oikeudesta esittää ”vihreiden kanta”?

B) Eduskuntaryhmän puheenjohtaja on jo puolueen toinen kärki, mikä olisi lisäpuheenjohtajan suhde tähän?

Aloitteessa huomiotta jätetty Suomen Vihreiden erityispiirre on, että meillä on ollut käytännössä jo pitkään kahden puheenjohtajan malli: puolue on henkilöitynyt kahteen puheenjohtajaan, nimittäin puolueen puheenjohtajaan ja eduskuntaryhmän puheenjohtajaan.

Suomalaisesta vaalijärjestelmästä johtuen eduskuntaryhmällä on vahva ja itsenäinen asema. Toisin kuin ”pitkien listojen” vaalijärjestelmissä, joissa puolue päättää ehdokkaiden järjestyksen listalla ja siten käytännössä määrittää, ketkä pääsevät läpi, ja joissa eduskuntaryhmän asema on selvästi alisteinen suhteessa puolueeseen, Suomessa puolue ei millään tavoin voi määrätä eduskuntaryhmäänsä. Puolueen ja eduskuntaryhmän suhde on yhteistyösuhde, ei valtasuhde.

Tämän vuoksi on vaikea nähdä, että eduskuntaryhmän puheenjohtajan asema puolueen puheenjohtajan ohella julkisuudessa näkyvänä toisena kärkenä voisi mitenkään heikentyä, vaikka puolue ottaisi käyttöön kahden puheenjohtajan mallin. Malli johtaisi todennäköisimmin siihen, että puolueella olisi kahden sijasta kolme kärkeä: puolueen 1. puheenjohtaja, puolueen 2. puheenjohtaja ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja.

C) Voivatko puheenjohtajat olla aidosti tasavertaisia?

Useissa eurooppalaisissa sisarpuolueissa on käytössä malli, jonka mukaan toinen puheenjohtaja on kansanedustaja ja toinen ei. Siten toinen edustaa ikään kuin puolueen parlamentaarista toimintaa ja toinen puoluetta kansanliikkeenä: jäsenistöä ja puolueorganisaatiota.

Suomessa – pitkälti johtuen juuri edellä kuvatusta eduskuntaryhmän vahvasta asemasta – on Vihreillä kuitenkin muodostunut vahva kokemus siitä, että puheenjohtajan on oltava kansanedustaja

(tai ministeri). Kokemukset puolueen alkuajoista, jolloin Vihreillä oli sääntönä, että puheenjohtajan tulee olla eduskuntaryhmän ulkopuolelta, osoittivat tuolloin, että puoluetta ei voi johtaa eduskuntaryhmän ulkopuolelta. Toisin sanoen: ei-kansanedustaja-puheenjohtaja jää liian helposti syrjään niistä pöydistä, joissa puolueen kantaa joka tapauksessa tosiasiallisesti linjataan. Sama koskee tiedonkulkua: ei-kansanedustaja-puheenjohtaja on aina altavastajan asemassa verrattuna kansanedustajiin ja/tai ministereihin.

Aloitteessa ei oteta kantaa siihen, tulisiko puolueen kahden puheenjohtajan olla kansanedustajia tai ei. Tämä on kuitenkin oleellinen kysymys sen suhteen, voiko kahden puheenjohtajan malli sopia suomalaiseen poliittiseen järjestelmään vai ei. Kummassakin vaihtoehdossa on merkittävä ongelma:

1. Jos molemmat puheenjohtajat olisivat kansanedustajia, miten tilanne eroaisi nykyisestä kahden puheenjohtajan (puolueen ja eduskuntaryhmän puheenjohtajat) mallista – paitsi siten että puolueen ”puhuvia päitä” olisi kahden kansanedustajan sijasta kolme?
2. Jos toinen puheenjohtajista olisi kansanedustaja ja toinen ei, miten ei-kansanedustaja-puheenjohtaja voisi milloinkaan olla tasavertainen kansanedustajana toimivan pj-kollegansa ja eduskuntaryhmän pj:n kanssa? Toistaiseksi kokemukset puolueen historiasta eivät tue väitettä, että ei-kansanedustaja pystyisi menestyksekkäästi käyttämään valtaa tällaisessa tilanteessa.

D) Olisiko malli toteutettavissa käytännössä?

Vaikka yhdistyslaista ei suoraan voi johtaa periaatetta, että yhdistyksellä voi olla vain yksi virallinen puheenjohtaja, tämä tulkinta on vakiintunut yhdistysrekisterin tarkastuskäytännössä. Sellaista sääntömuutosta, jonka mukaan yhdistyksellä (puolueella) olisi kaksi aidosti tasa-arvoista puheenjohtajaa, ei ole mahdollista tehdä nykyisin puitteissa.

Tämän vuoksi esimerkiksi ViNON ”kahden puheenjohtajan” malli on jouduttu toteuttamaan siten, että sääntöjen mukaan tosiasiaassa ViNOlla on hierarkia puheenjohtajien välillä: on 1. puheenjohtaja (eli yhdistyslain tarkoittama yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja) ja 2. puheenjohtaja.

Näin ollen aloitteessa esitettyä sääntömuutosta ei voida sellaisenaan tehdä, vaan muutos täytyisi tehdä kuten ViNONkin säännöissä: virallisesti puolueella olisi ykköspuheenjohtaja ja kakkospuheenjohtaja. Kakkospuheenjohtaja tarkoittaisi juridisesti samaa kuin ”varapuheenjohtaja”.

Tältä osin on epävarmaa, mitä aloitteessa esitetyt ”puolueen kaksi varapuheenjohtajaa” voisivat olla. Virallisesti ”1. ja 2. puheenjohtajaa” olisivat joka tapauksessa sama asia kuin ”puheenjohtaja ja 1. varapuheenjohtaja”. Olisivatko ”kaksi varapuheenjohtajaa” sitten näiden jälkeen tulevat henkilöt, ts. ”2. ja 3. varapuheenjohtaja”? Mihin näitä varapuheenjohtajia vielä tarvittaisiin?

Yksi tapa ratkaista asia olisi kiertää ongelma kokonaan: yhdistyslain tarkoittama ”hallituksen puheenjohtaja”, joita voi olla vain yksi, voisi olla pelkkä tekninen puheenjohtaja – puoluehallituksen kokousten teknisestä sujuvuudesta vastaava puheenjohtaja. Puolueen keulakuviksi, linjanvetäjiksi, johtajiksi ja edustajiksi julkisuuteen puoluekokous voisi valita esimerkiksiaksi ”spokespersonia” (ruotsin Miljöpartietin ”språkrör”), jotka olisivat toki lisäksi puoluehallituksen jäseniä. Tämän ratkaisun tärkein ongelma lienee siinä, että termi ”puheenjohtaja” on suomalaisessa yhdistyskäytännössä niin vakiintunut tarkoittamaan nimenomaan yhdistyksen hallituksen puheenjohtajaa, että on epäselvää, voisiko puolue käyttää näistä kahdesta varsinaisesta puoluejohtajasta ”puheenjohtajan” nimikettä – ja jos ei voi, olisiko mitään muuta järkevää suomalaista nimikettä olemassa.

E) Yhteenveto

Aloitteelle on hyviä perusteluja, eikä ole mitään syytä nähdä, että Vihreät eivät voisi ottaa käyttöön uudenlaista tapaa johtaa puoluetta vain siksi, että Suomessa ei ole niin ollut tapana. Olemme tulleet uudistamaan politiikkaa, ja vaalitappion jälkeen puolueen tulee kyetä katsomaan kriittisesti myös omaa rakennettaan, avaamaan ja uudistamaan sitä.

Aloite ei kuitenkaan huomioi vastauksessa kuvattua tilannetta: puolueella on jo käytännössä kaksi kärkeä – puolueen puheenjohtaja ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja. Eduskuntaryhmän asema on suomalaisessa politiikassa toisenlainen kuin useimmissa aloitteissa mainituissa eurooppalaisissa sisarpuolueissa. Vastauksessa luetelluista syistä on pidettävä ilmeisenä riskinä, että ”toinen puheenjohtaja”, mikäli ei olisi kansanedustaja, jäisi auttamatta altavastaajaksi sekä suhteessa puheenjohtajakollegaansa että eduskuntaryhmän puheenjohtajaan, eikä kahden tasa-arvoisen puheenjohtajan malli toteutuisi.

On myös epäselvää, miten eduskuntaryhmän ulkopuolelta tuleva puheenjohtaja voisi käytännössä paneutua riittävästi tehtävän hoitamiseen; ei liene todennäköistä, että puolueella, jonka resursseista vaalitappion myötä vielä leikkautui kolmannes, olisi varaa maksaa riittävä palkkaa täysipäiväiselle puheenjohtajalle.

Koska valinta kahden puheenjohtajan malliin siirtymisestä on kuitenkin ensisijaisesti poliittinen linjaratkaisu, on suotavaa, että puoluekokous äänestää asiasta.

Jos aloite päädytään hyväksymään, on huolellisesti tarkasteltava, miten kahden puheenjohtajan malli voisi toteutua suomalaisessa poliittisessa järjestelmässä ja suhteessa eduskuntaryhmään. Ratkaistavia kysymyksiä olisivat ainakin:

- eduskuntaryhmän puheenjohtajan ja puolueen puheenjohtajan/puheenjohtajien työnjako?
- tuleeko toisen puheenjohtajan olla eduskuntaryhmästä / eduskuntaryhmän ulkopuolelta
- tuleeko puheenjohtajien olla eri sukupuolta?
- jos yksi puheenjohtaja on eduskuntaryhmän ulkopuolelta, miten tälle voidaan luoda mielekkäät toimintaedellytykset?
- onko varapuheenjohtajille mitään aitoa roolia, tarvitaanko kahden puheenjohtajan mallissa sellaisia?

Esitys:

Puoluehallitus ei kannata aloitetta, mutta esittää että puoluekokous suorittaa äänestyksen seuraavien kahden vaihtoehdon välillä:

1. Ei oteta käyttöön kahden puheenjohtajan mallia, vaan kehitetään puolueen kahden kärkihahmon (puolueen puheenjohtaja ja eduskuntaryhmän puheenjohtaja) mallia nykyiseltä pohjalta.
2. Hyväksytään aloite kahden puheenjohtajan malliin siirtymisestä mutta ei oteta kantaa siihen, onko mallissa tarvetta varapuheenjohtajille, vaan jätetään se aloitteessa kuvatussa sääntömuutoksen valmistelussa pohdittavaksi.

23. Jäsenäänestys presidenttiehdokkaasta

Esittää: Helsingin seudun Ikivihreät ry.

Puolueen tulee järjestää jäsenäänestys siitä, kuka valitaan puolueen ehdokkaaksi tasavallan presidentin vaalissa 2012.

Perustelu: Väheksymättä jo julkisuudessa vihreiden presidenttiehdokkaaksi ennustetun henkilön ansioita ja pätevyyttä uskomme olevan myös vaihtoehtoja. Sellainen on ainakin Tarja Cronberg. Hänellä on laajaa kannatusta myös yli puoluerajojen.

Puoluehallituksen lausunto:

Puolueen sääntöjen mukaan puoluevaltuuskunnan tehtävänä on päättää presidenttiehdokkaan asettamisesta, ellei valtuuskunta päätä siirtää valintaa puoluekokoukselle. Sääntöjä laadittaessa on katsottu, että 40-jäseninen puoluevaltuuskunta edustaa riittävän monipuolisesti puolueen jäsenistöä, jotta se voi perustellusti tehdä ehdokkaan valinnan. Puoluekokous tietysti edustaa puolueen jäsenistöä vielä paremmin. Vuoden 2012 presidentinvaalien osalta valtuuskunta päätti 3.4.2011 siirtää valinnan tälle puoluekokoukselle.

Puolueen strategiassa on kiinnitetty huomiota jäsendemokratian vahvistamiseen. Jo nyt askeleita kohti demokraattisempaa päätöksentekoa on otettu: esimerkiksi puheenjohtajan valinta jäsenäänestyksellä päätettiin tehdä ensi kerran vuoden 2009 puoluekokouksessa ja puoluehallitus on tehnyt vastaavan tätä puoluekokousta koskevan päätöksen.

Myös presidenttiehdokkaan valinnasta on luonteva jatkossa päättää jäsenäänestyksellä. Näin on menetelty myös vuosien 2000 ja 2006 presidentinvaaleissa. Tällä kertaa eduskuntavaalien ajankohta sattui valinnan kannalta hankalaan ajankohtaan: edellinen valtuuskunnan kokous oli ennen eduskuntavaaleja ja seuraava vasta syksyllä, jolloin kampanjan aloittaminen olisi jo myöhäistä. Puoluekokous on sen sijaan ajallisesti sopiva paikka presidenttiehdokkaan valitsemiseen.

Kokouksessa voi ehdottaa ketä tahansa presidenttiehdokkaaksi, esimerkiksi aloitteessa mainittua Tarja Cronbergia.

Esitys: Puoluekokous kannattaa neuvoa-antavien jäsenäänestysten järjestämistä presidenttiehdokkaasta, mutta toteaa, että näiden vaalien osalta päätös asiassa on luontevaa tehdä laajasti jäsenistöä edustavassa puoluekokouksessa.

24. Enemmän ja parempia äänestyksiä

Esittää: Heikki Sairanen ja tukee Jaakko Stenhäll, Konsta Happonen, Mauno Joukamaa, Leo Lähde, Henrik Jaakkola, Erkki Perälä, Touko Apajalahti, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Katja Sauvola, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Kati Laine, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Vaula Metso, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Puolueen on aloitettava sääntömuutoksen valmistelu. Sääntömuutoksella on tähdättävä siihen, että puheenjohtaja, puoluesihteerin ja varapuheenjohtajat valittaisiin jatkossa suoralla jäsenäänestyksellä. Samalla puoluehallitus ja puoluevaltuuskunta on valittava siirtoäänijärjestelmällä niin paljon kuin toimintaa säätelevien lakien puitteissa on mahdollista. Molemmissa vaaleissa ääni on voitava antaa myös sähköisesti. Kaikissa jäsenäänestyksellä tehtävissä henkilövalinnoissa puolueen on taattava kunkin äänestyksen ehdokkaille sama vähimmäismäärä näkyvyyttä. Henkilöäänestysten avuksi on saatava vaalikone.

Puoluehallituksen lausunto:

Vastaus:

Aloitteessa esitetään useita eri asioita:

- 1) Puheenjohtajan, puoluesihteerin ja varapuheenjohtajien valitseminen suoralla jäsenäänestyksellä
- 2) Puoluehallituksen ja puoluevaltuuskunnan vaalittavan muuttaminen siirtoäänijärjestelmäksi eli

STV:ksi

- 3) Sähköisen äänestämisen käyttöönotto ilmeisesti sekä jäsenäänestyksissä että puoluekokouksessa suoritettavissa vaaleissa
- 4) Saman vähimmäisnäkyvyyden tarjoaminen kaikille jäsenäänestysten ehdokkaille
- 5) Vaalikoneen käyttöönotto puolueen henkilövaaleissa

Näihin vastataan seuraavassa kohta kohdalta:

1) Puheenjohtajan, puoluesihteerin ja varapuheenjohtajien valitseminen suoralla jäsenäänestyksellä

Aloitteessa esitetty asia on puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien osalta nykyisen yhdistyslain vastainen. Yhdistyslain 19 § ja 23 §:n mukaan yhdistyksen hallituksen jäseniä (joita siis ovat myös puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat) ei voida valita ”liittoäänestyksellä”. Liittoäänestys on yhdistyslaissa käytetty termi, jolla tarkoitetaan puolueen kaltaisessa järjestössä toteutettua jäsenäänestystä, jossa kattojärjestön asioista päätetään äänestyksellä, jossa äänioikeutettuja ovat jäsenyhdistysten henkilöjäsenet.

Sitovaa jäsenäänestystä ei voida siis puheenjohtaja- eikä varapuheenjohtajavaalista järjestää, vaan jäsenäänestys voi olla vain neuvoa-antava. Lopullinen päätösvalta on yhdistyksen (eli puolueen) päätösvaltaisella kokouksella, siis puoluekokouksella.

Puoluesihteerin ei ole yhdistyksen (eli puolueen) hallituksen jäsen, vaan kyseessä on erillinen luottamustoimi. Puoluesihteerin voitaisiin näin ollen valita sitovalla jäsenäänestyksellä. Ei kuitenkaan liene mielekästä, että puoluesihteerin valittaisiin jäsenäänestyksellä, mutta puolueen puheenjohtajaa ei. Tällöinhän puoluesihteerillä olisi suurempi mandaatti puolueen johtamiseen kuin puolueen puheenjohtajalla. Puoluesihteerin on toki myös poliittinen luottamushenkilö, mutta myös paljon muuta: puolue toimiston henkilöstöjohtaja, vihreän organisaation käytännön vetäjä jne. Olisi outoa, jos puoluesihteerin valittaisiin poliittisemmalla menettelyllä kuin edes puolueen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

Vihreät yritti ajaa yhdistyslain tuoreessa uudistuksessa sitä, että sitova jäsenäänestys järjestön puheenjohtajasta olisi mahdollinen. Ehdotus ei mennyt läpi, mutta se on syytä pitää Vihreiden poliittisella agendalla.

Yhdistyslain muutosta odotellessa puolueen on syytä edelleen jatkaa neuvoa-antavan jäsenäänestyksen järjestämistä puolueen puheenjohtajasta. Puoluekokous hyväksyi vuonna 2008 aloitteen, jonka pohjalta vuoden 2009 puoluekokousta varten luotiin valmius neuvoa-antavaan jäsenäänestykseen, mikäli ehdokkaita puheenjohtajaksi tulee enemmän kuin yksi. Vastaava menettely on käytössä puoluekokousta 2011 varten.

Sen sijaan on kyseenalaista, kuinka monen luottamushenkilön osalta on järkevää järjestää pelkkää neuvoa-antavaa äänestystä. Puoluehallitus ei puolla neuvoa-antavan jäsenäänestyksen järjestämistä muiden luottamushenkilöiden kuin puheenjohtajan kohdalla.

2) Puoluehallituksen ja puoluevaltuuskunnan vaalitavan muuttaminen siirtoäänijärjestelmäksi eli STV:ksi

Siirtoäänijärjestelmä eli STV on monin tavoin parempi ja demokraattisempi vaalijärjestelmä kuin esimerkiksi Suomen eduskuntavaaleissa käytetty suhteellinen listavaali d'Hondtin laskentatavalla. Siirtoäänijärjestelmässä äänestäjä saa itse asettaa ehdokkaan paremmuusjärjestykseen ja riski äänen menemisestä ”hukkaan” vähenee, koska ääni voi ”siirtyä” eteenpäin: jos ykkösuosikkini putoaa,

ääneni siirtyy kakkossuosikilleni jne. Tämä vähentää äänestäjän taktikoinnin tarvetta: voin rauhassa äänestää suosikkiani pohtimatta sitä, onko hänellä oikeasti mahdollisuuksia mennä läpi (ja meneekö ääneni hukkaan, jos suosikkini ei mene läpi).

Vihreät ovat kannattaneet siirtoäänijärjestelmää monin tavoin. Sitä suositetaan puolueen demokratiaohjelmassa ja sitä käytetään neuvoo-antavassa jäsenäänestyksessä puolueen puheenjohtajasta.

Siirtoäänijärjestelmä ei ole kuitenkaan ihanteellinen vaalitapa jokaiseen tilanteeseen eikä jokaiseen vaaliin. Siirtoäänijärjestelmä on oleellisesti yksilövaali. Se tähtää siihen, että yksittäisen äänestäjän tahto siitä, kenen ehdokkaan hän toivoo tulevan valituksi, toteutuu mahdollisimman hyvin. Se olisi siksi erinomainen vaalitapa esimerkiksi eduskunta- ja kunnallisvaaleihin.

Sen sijaan siirtoäänijärjestelmä soveltuu huomattavasti huonommin järjestön hallituksen kaltaisen monijäsenisen toimielimen valintaan tilanteessa, jossa äänestäjiä on rajattu, pienehkö määrä, kuten esimerkiksi järjestöjen liittokokouksissa ja puolueiden puoluekokouksissa. Näissä vaaleissa valitaan kokonaisuutta: mahdollisimman hyvää monen ihmisen kombinaatiota, parasta mahdollista puoluehallitusta tai -valtuuskuntaa – ei yhden yksittäisen ehdokkaan läpimenoa. Näissä vaaleissa äänestäjät ovat myös järjestäytyneet erilaisiksi ryhmiksi (esimeriksi piirijärjestöittäin), jotka pyrkivät neuvottelemaan keskenään.

On kuitenkin todettava, että puolueen sääntöihin nyt kirjattu vaalitapa – suhteellinen henkilökohtainen vaali, jossa ykköseksi merkitty ehdokas saa 1/1-äänien, kakkoseksi merkitty ehdokas 1/2-äänien, kolmanneksi merkitty 1/3-äänien jne. – soveltuu puoluehallituksen ja -valtuuskunnan vaaliin vielä STV:tä heikommin. Kyseisen vaalitavan ominaispiirre on, että se suorii mahdollisimman suuria blokkeja. Jos suhteellisessa vaalissa pitäisi yleensä saada noin kolmanneksella äänistä noin kolmannes paikoista, nykyisessä vaalitavassa voisi käydä (puoluehallituksen vaalissa) niin että neljänneksellä äänistä saisi nolla puoluehallituspaikkaa. Vaalitapa ei siis ole erityisen hyvin suhteellisuutta toteuttava; tämä ei ole tullut näkyviin lähinnä siksi, että puoluehallitus on saatu aina muodostettua neuvottelemalla.

Puolue on selvittänyt siirtoäänijärjestelmän käyttöönottoa ennenkin. Vuonna 2008 toimi puoluehallituksen asettama sääntötyöryhmä, joka päättyi seuraaviin johtopäätöksiin:

A) STV on vahva ehdokas harkittaessa vaalijärjestelmää:
puolueen puheenjohtajan vaaliin,
puolueen varapuheenjohtajien vaaliin,
valtuuskunnan puheenjohtajan vaaliin,
valtuuskunnan varapuheenjohtajien vaaliin

B) Puoluehallituksen ja -valtuuskunnan vaalitapana STV ei ole ideaali, mutta ei myöskään huonompi järjestelmä kuin nykyinen puolueen sääntöihin kirjattu vaalitapa – päinvastoin, ainakin siltä osin STV olisi nykyistä parempi, että se toteuttaa suhteellisuutta paremmin. Toisin sanoen: STV:ssä 1/5:lla äänistä saa tarkemmin n. 1/5 paikoista kuin nykyisessä vaalitavassa, joka suosii suuria ryhmittymiä.

C) Varsinkin puoluevaltuuskunta on jo sen verran suuri toimielin, että äänestäjän tulee erittäin vaikeaksi asettaa ehdokkaita paremmuusjärjestykseen, mikä on kuitenkin STV:n perusajatus. Siksi nykyistä mallia ja STV:tä kumpaakin parempi ratkaisu saattaisi löytyä listavaalien suunnasta – siis samanlaisesta mallista, jolla kunnanvaltuustoissa täytetään lautakuntapaikat. Suhteellinen listavaali toteuttaa suhteellisuutta erittäin tarkasti ja välttää STV:n ongelmat.

D) Puoluekokouksessa ei tulisi olla ainakaan kovin monta erilaista vaalitapaa, koska se olisi omiaan hämäämään äänestäjää entisestään. Niinpä ei ole tarkoituksenmukaista etsiä jokaiseen vaaliin kaikkein parasta vaalitapaa, vaan hakea ennemmin yksi tai korkeintaan kaksi järkevää ehdokasta vaalitavaksi, ja käyttää niitä sitten kaikissa vaaleissa.

Puoluehallitus katsoo, että mikäli aloite hyväksytään, STV tulisi ottaa käyttöön puoluehallituksen ja -valtuuskunnan lisäksi myös puolueen puheenjohtajan, varapuheenjohtajien, valtuuskunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaalissa.

Puoluehallitus esittää kuitenkin, että päätetään korvata nykyinen puoluekokouksessa käytetty vaalitapa paremmalla ja valmistellaan sääntömuutos tätä varten, mutta ei sitouduta siihen että uuden vaalitavan pitäisi olla nimenomaan STV, mikäli uudistusprosessissa löytyy vielä sitä parempi ehdokas.

3) Sähköisen äänestämisen käyttöönotto sekä jäsenäänestyksissä että puoluekokouksessa suoritettavissa vaaleissa

Kun vuoden 2009 puoluekokousta varten selvitettiin, miten neuvoo-antava jäsenäänestys puolueen puheenjohtajasta tulisi järjestää, muun muassa ViNO-taustaiset tietoturvakysymyksiin perehtyneet puolue toimijat kritisoivat voimakkaasti ajatusta sähköisestä äänestyksestä sen tunnettujen tietoturvariskien vuoksi.

Asiaa valmistellut työryhmä keskusteli pitkään eri teknisistä vaihtoehdoista ja päättyi siihen, että sähköisen äänestyksen mahdolliset vaihtoehdot ovat puolueen käyttöön liian epävarmoja näin tärkeässä vaalissa:

- Tekstiviestiäänestyksessä hukkaprosentti (äänet, jotka eivät koskaan saavu perille), nousee liian suureksi.
- Nettiäänestyksessä tekniset ongelmat (äänestyksen turvaaminen häirintää vastaan, äänestäjän tietoturva, äänestysjärjestelmän kestokyky) ja kustannukset nousevat työryhmän arvion mukaan liian suuriksi saavutettaviin hyötyihin nähden. Uhkina nähtiin järjestelmän kaatumisen kriittisellä hetkellä, vaalituloksen sabotoimisen mahdollisuus, vaalisalaisuuden takaaminen ja muut tietoturvaongelmat. Järjestelmän toimintavarmuutta ei voitaisi äänestystilanteessa taata, ainakaan puolueen käytettävissä olevilla resursseilla.

Tämän vuoksi ajatus sähköisestä äänestyksestä hylättiin ja päätettiin, että neuvoo-antava jäsenäänestys toteutetaan perinteisenä postiäänestyksenä.

Maailma ei ole tämän jälkeen muuttunut sen osalta, että sähköisen äänestyksen tietoturvariskit ja muut ongelmat olisivat pienentyneet. Tämän vuoksi puoluehallitus ei puolla sähköisen äänestyksen käyttöönottoa jäsenäänestyksissä.

Aloitteesta ei käy ilmi, mitä varsinaisesti ajetaan takaa kun sanotaan, että ”molemmista vaaleissa [so. jäsenäänestyksen lisäksi myös puoluehallituksen ja -valtuuskunnan vaalissa] ääni on voitava antaa myös sähköisesti”. Puoluehallituksen ja -valtuuskunnan vaali suoritetaan puoluekokouksessa, eivätkä aloitteen tekijätkään ole esittäneet, että näistä pidettäisiin neuvoo-antava jäsenäänestys. Miten ja miksi puoluekokouksessa, jossa vaalin suorittavat läsnä olevat puoluekokousedustajat, pidettäisiin sähköinen äänestys, kun vaalin voi myös suorittaa aivan normaalina vaalina paikan päällä?

Jos tarkoitus on ehdottaa, että myös kotiin jääneet puoluekokousedustajat voisivat osallistua vaaliin jonkin sähköisen sovelluksen kautta, puoluehallitus ei puolla ehdotusta. Puoluekokousedustajilta tulee voida edellyttää, että nämä saapuvat paikalle puoluekokoukseen päättämään asioista.

Poissaolojen varalta heillä on käytössä varaedustajat.

4) Saman vähimmäisnäkyvyyden tarjoaminen kaikille jäsenäänestysten ehdokkaille

On selvää, että kaikissa jäsenäänestyksissä, joita järjestetään, puolueen tulee kohdella ehdokkaita tasapuolisesti. Koska puolueen resurssit pienenevät huomattavasti vaalitappion jälkeen, on silti todettava, että aloitteen tekijöillä on ollut todennäköisesti mielessä suurempi ”vähimmäisnäkyvyys” kuin puolue kykenee tarjoamaan. Periaatteena aloitteessa esitetty linja on silti ainoa oikea.

5) Vaalikoneen käyttöönotto puolueen henkilövaaleissa

Jonkinlainen vaalikone tarjoaisi epäilemättä hyvän keinon vertailla kattavammin eri ehdokkaita, jotka ovat tarjolla puolueen keskeisiin luottamustehtäviin.

Puoluehallitus puoltaa ehdotusta, mutta toteaa, että puolueen resurssit eivät mahdollista suurta vaalikonesovelluksen kehitystyötä, joten ainakin alkuvaiheessa voidaan joutua tyytymään suhteellisen vaatimattomaan ratkaisuun.

Esitykset:

1) Jäsenäänestys puolueen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajista ja puoluesihteeristä:

Puoluehallitus esittää että:

1a) puolueen puheenjohtajasta järjestetään vastedeskin neuvoa-antava jäsenäänestys

1b) varapuheenjohtajien ja puoluesihteerin osalta ei järjestetä neuvoa-antavaa jäsenäänestystä (eikä puoluesihteerin osalta myöskään sitovaa jäsenäänestystä, vaikka se puoluesihteerin osalta olisikin lain puolesta mahdollista, toisin kuin pj:n ja vpj:n)

1c) puoluekokous linjaa puolueen kannan olevan, että yhdistyslakia tulee muuttaa siten, että puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien valinta jäsenäänestyksellä olisi lain puolesta mahdollista

2) Puoluehallituksen ja puoluevaltuuskunnan vaalitavan muuttaminen siirtoäänijärjestelmäksi eli STV:ksi

Puoluehallitus esittää, että päätetään korvata nykyinen puoluekokouksessa käytetty vaalitapa paremmalla ja valmistellaan sääntömuutos tätä varten, mutta ei sitouduta siihen että uuden vaalitavan pitäisi olla nimenomaan STV, mikäli uudistuksen valmistelussa löytyy vielä sitä parempi ehdokas.

3) Sähköisen äänestämisen käyttöönotto sekä jäsenäänestyksissä että puoluekokouksessa suoritettavissa vaaleissa

Puoluehallitus esittää, että ehdotus hylätään.

4) Saman vähimmäisnäkyvyyden tarjoaminen kaikille jäsenäänestysten ehdokkaille

Puoluehallitus esittää, että vahvistetaan aloitteessa kuvattu, puolueessa muutoinkin noudatettu periaate, mutta huomioidaan, että puolueen resurssit huomioiden aloitteessa mainittu ”vähimmäismäärä” näkyvyyttä ei välttämättä ole erityisen suuri.

5) Vaalikoneen käyttöönotto puolueen henkilövaaleissa

Puoluehallitus esittää, että ehdotus hyväksytään.

25. Puolueen ohjelmatyön ja puoluevaltuuskunnan työn kehittäminen

Esittää: Samuli Lintula, Anna-Maria Rajala, Tuomas Viskari

Vihreät on tunnettu aktiivisesta poliittisesta ohjelmatyöstään. Kuluneen vaalikauden aikana puolue on tehnyt yhteensä 29 ohjelmaa tai linjapaperia, siis keskimäärin yli seitsemän ohjelmaa vuodessa. Ohjelmatyö on hyvä keino osallistaa jäsenistöä sisällölliseen poliittiseen työhön, minkä lisäksi se luo alustan puolueen sisällä käytävälle poliittiselle keskustelulle.

Vihreillä on viime vuosina päädytty tilanteeseen, jossa ohjelmaruuhkan haitat ovat alkaneet ylittää niiden hyötyjä. Puoluevaltuuskunnan kokoukset ovat keskittyneet liiaksi ohjelmien ympärille eikä mahdollisuutta laajaan ajankohtaiseen poliittiseen keskusteluun ja oman politiikan arviointiin ole ollut riittävästi aikaa. Useat sinänsä hyvät ohjelmat ovat käsittelyvaiheessa suunnanneet keskustelun yksityiskohtiin, ja ohjelmissa esitettyjen tavoitteiden yhteys vihreään ideologiaan ja laajan mittakaavan tavoitteisiin, maailman parantamiseen, on jäänyt epäselväksi. Ohjelmatyö ei enää näytä uudistavan vihreää aatetta.

Parhaimmillaankin ohjelmatyö osallistaa varsin pienen joukon ja on hidas väline reagoimaan poliittisiin muutoksiin ja pitkälle etukäteen suunniteltu ohjelma-aikataulu saattaa suorastaan estää tarkoituksenmukaisen poliittisen työn. Hyvänä esimerkkinä voidaan pitää sitä, että kaksi viikkoa ennen eduskuntavaaleja puoluevaltuuskunta joutui käyttämään kahden päivän kokouksestaan merkittävän osan ympäristöpoliittisen ohjelman käsittelyyn tarpeellisen ajankohtaisen poliittisen keskustelun sijasta.

2007 eduskuntavaalien jälkeen keskusteltiin runsaasti siitä, että myös hallitusvastuun aikana on välttämätöntä pitää aatteellinen poliittinen työ hengissä. Nyt on selvää, että tähän valittu linja ei ole johtanut toivottuihin lopputuloksiin. Haluamme kuitenkin muistuttaa, että edellä mainitut ohjelmatyön huonot puolet eivät ole riippuvaisia puolueen hallitus- tai oppositioasemasta, vaan puolueen on asemastaan riippumatta pystyttävä luomaan uutta tavalla, johon ohjelmatyö ei paisuessaan ole enää pystynyt. 2011 eduskuntavaalien tappion jälkeen on tullut aika arvioida puolueen politiikkaa. Tämä tapahtuu luontevasti periaateohjelman kautta, mutta samalla on varmistettava, että muuta ohjelmatyötä kevennetään niin, että aidolle poliittiselle keskustelulle saadaan tilaa.

Esitämme, että puoluekokous kehottaa valittavaa puoluehallitusta ja -valtuuskuntaa karsimaan uusien ohjelmien laatimista ja vanhojen päivittämistä siten, että seuraavan kahden vuoden aikana hyväksytään tai päivitetään yhteensä enintään neljä teemaohjelmaa periaateohjelman lisäksi. Samalla esitämme, että puoluevaltuuskunta ja -hallitus luovat uusia toimintatapoja, joilla poliittisia kantoja voidaan luoda entistä paremmin sekä ideologisia lähtökohtia paremmin vastaavasti. Mahdollisia keinoja voisi olla esimerkiksi valtuuskunnan keskustelujen perusteella laadittavat keskustelupaperit sekä laajemmin keskusteluttavat, mahdollisesti työpajatyypiset työskentelytavat.

Luonnollisesti myös muut toimintatavan uudistukset ovat mahdollisia, ehkä parempiakin keinoja parempaan poliittiseen kannanmuodostukseen. Puoluevaltuuskunta on käymässä palautekeskustelussa antanut jo tähän hyviä lähtökohtia. Tärkeintä mielestämme on, että ohjelmatyön aiheuttamaa kuormaa kevennettäisiin. Samalla uusien ohjelmien painoarvo lisääntyisi ja jäsenistö voisi niin suoraan kuin edustajiensa välityksellä entistä avoimemmin osallistua puolueen poliittisen linjan määrittelyyn sekä ajankohtaiseen poliittiseen keskusteluun.

Puoluehallituksen lausunto:

Esityksen tekijät kiinnittävät huomiota siihen, että ajankohtainen poliittinen keskustelu on puolueessa vähentynyt ja näkevät runsaan ohjelmallisen työn tähän syyksi. Ohjelmia ja linjapapereita onkin puolueessa tehty erittäin runsaasti.

Tämä on ollut erittäin vahva valtuuskunnan ja puoluehallituksen linjaus, jolla on yhtäältä haettu

omia ratkaisuja maailmassa ilmenevien epäkohtien korjaamiseen. Jossain määrin ongelmallisena voidaan pitää sitä, että painopisteiden valinnan sijasta valtuuskunta ja hallitus ovat päättäneet toteuttaa lähes kaikki esitetyt ideat. Toisaalta ohjelmatyöllä on pyritty pitämään oma argumentaatiopohja hyvänä ja omat päämäärät kirkkaina samaan aikaan, kun kannetaan hallitusvastuuta. Se, että on olemassa linjauksia, helpottaa päivittäistä puolueuutia niin eduskunnassa, hallituksessa kuin muodostettaessa esimerkiksi puoluehallituksen päivänpoliittisia kantoja. Työn helpotus tulee siitä, että jokaista kannanottoa varten ei erikseen tarvitse käydä sisäisiä kiistoja vaan ne on jo pitkälti ainakin lähtökohdiltaan ratkaistu. Tämä helpotus ei välttämättä näy kokonaisuudessaan niihin positiivisiin, joista käsin aloitteen tekijät puolueen toimintaa tarkastelevat. Samalla keskustelu voi vähetä, koska kiistoja on vähemmän elleivät keskusteluun oikeutetut nosta uusia asioita tai näkökulmia.

Aloitteen tekijöiden mukaan ohjelma ”luo alustan puolueen sisällä käytävälle poliittiselle keskustelulle”. Tämä väittämä olettaa, että ohjelmatyö olisi jotenkin irrallinen osa puolueen sisäistä keskustelua. Puoluehallitus katsoo kuitenkin, että ohjelmallisten linjausten ja tavoitteiden luominen, niistä keskustelu ja päättäminen on yksi keskeisimpiä ellei keskeisin poliittinen keskustelu puolueen sisällä. Tämän keskustelun merkitystä ja arvoa ei juurikaan enää tunneta; puolueen veteraanit voivat kertoa uuvuttavista sisäistä kiistoista niiltä ajoilta, jolloin ei ollut menettelytapoja kiistojen ratkaisuun ja ohjelmatyö oli vähäistä.

Ohjelmatoiminnan ei voi katsoa syöneen valtuuskunnan päivänpoliittisen keskustelun aikaa. Joissain valtuuskunnan kokouksissa poliittiseen keskusteluun varattua aikaa ei ole edes käytetty kokonaan, joten ohjelmatoiminta ei liene ainakaan ainoa syy keskustelun vähäisyyteen. Myös kirjoittajien mainitsemassa valtuuskunnan kokouksessa aikaa keskustelulle oli yllin kyllin. Kyseisen ohjelman suhteen mainittakoon, että valtuuskunta näki tärkeäksi keskittyä ennen vaaleja ympäristökysymyksiin, jotka ovat puolueen profiilin kannalta olennaisia ja aiempi ympäristöohjelma oli jo vanhentunut.

Ajankohtaisen keskustelun vähentymiselle kannattaa hakea myös muita syitä kuin ohjelmatyö. Taustalla saattaa olla puolueen rotaatiomenettely. Päivänpolitiikasta kiinnostuneimpien ensimmäisten sukupolvien myötä hallitukseen ja valtuuskuntaan on tullut siitä etäännyneempiä ihmisiä, jotka debatoivat aiempaa vähemmän. Puolueessa ei ehkä olla osattu varautua siihen, että valtuuskunnan tai puoluehallituksen jäseniä täytyisi kouluttaa tiedostamaan roolinsa ja tehtävänsä. Jatkossa tähän täytyy kiinnittää enemmän huomiota. Tehdyt päivänpoliittiset linjaukset on myös perusteltu hyvin jo ennen kokouksia julkisuudessa ja sisäisen viestinnän kautta. Samalla yleinen poliittinen tilanne ja hallitusvastuu ovat nostaneet keskusteluun osallistumisen teknistä tasoa: esimerkiksi jo pelkkä Portugalin ja Kreikan kriisien hoidon seuraaminen on haastava tehtävä ja vaihtoehtojen esittäminen vaatisi minimissään kansainvälisen talouslehdistön seuraamista.

Näillä perusteilla puoluehallitus katsoo, että aloitteessa esitettyyn runsaan ohjelmatyön oletettuun seuraukseen (keskustelun väheneminen) on löydettävissä uskottavampia muita selityksiä. Puoluehallitus kuitenkin myöntää, että ohjelmatyötä on ollut ylenpalttisesti ja jatkossa valtuuskunnan ja puoluehallituksen täytyy priorisoida ohjelmatyötä aatteen uudistamisen, vaalien ja ohjelmien päivittämisen kannalta tärkeisiin ohjelmiin. Aloitteen tekijöiden esittämät keinot puolueen keskustelun virittämiseen ovat kannatettavia ja niitä on syytä toteuttaa puolueen vähentyneiden resurssien pohjalta. Ne eivät kuitenkaan voi korvata puolueen sisäisen demokraattisen prosessin tuottamia linja- ja päämääräratkaisuja, joissa puolueen sisäiset voimat ja suuntaukset voivat keskustella keskenään ja tarvittaessa äänestämällä ratkaista suunnan.

Esitys: Puoluekokous edellyttää, että valtuuskunta ja puoluehallitus vähentävät ohjelmien ja linjapapereiden julkaisua ja käyvät enemmän ajankohtaista poliittista keskustelua. Puoluevaltuuskunta ja -hallitus luovat uusia toimintatapoja, joilla poliittisia kantoja voidaan luoda

entistä paremmin sekä ideologisia lähtökohtia paremmin vastaavasti. Mahdollisia keinoja ovat esimerkiksi valtuuskunnan keskustelujen perusteella laadittavat keskustelupaperit sekä laajemmin keskusteltavat, mahdollisesti työpajatyypiset työskentelytavat. Puoluekokous kehottaa aloitteen kirjoittajia ja muita puolueen jäseniä tekemään asiasta konkreettisia esityksiä, joiden toteuttamisesta tai toteuttamatta jättämisestä puoluehallitus päättää.

26. Jäsenet muodostavat puolueen kannat

Esittäjä: Konsta Happonen ja tukee Heikki Sairanen, Jaakko Stenhäll, Mauno Joukamaa, Henrik Jaakkola, Erkki Perälä, Touko Apajalahti, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Katja Sauvola, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Vaula Metso, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Puolueen ohjelmapirosessia on muutettava radikaalisti. Puolueen on laadittava suunnitelma ohjelmapirosessin uudistamisesta. Tämän suunnitelman luomiseksi, puolueen on myös kokeiltava uusia toimintatapoja yksittäisten ohjelmien kohdalla.

Jokaisella jäsenellä tulee olla selkeä mahdollisuus tehdä aloite, minkä tahansa ohjelman minkä tahansa kohdan muuttamiseksi puoluekokouksessa, puoluevaltuuskunnan kokouksessa tai puoluehallituksen kokouksessa. Ohjelmien muutokset käsitellään aina sen elimen kokouksessa, jonka päättävältä ohjelma kuuluu. Puoluevaltuuskunnan toimivallan piiriin kuuluvien ohjelmien aloitteet käsitellään puoluevaltuuskunnan kokouksissa omana kohtanaan jokaisessa puoluevaltuuskunnan kokouksessa. Mikäli yksittäisen jäsenen aloiteoikeuden koetaan aiheuttavan liiallisen määrän työtä, voidaan aloitteen allekirjoittajien lukumäärälle asettaa vähimmäisarvo esimerkiksi kolme.

Ohjelmien valmistelussa tulee pystyä hyödyntämään aiempaa paremmin kaikkien puolueen jäsenten asiantuntemusta. Puoluehallitus veloitetaan tekemään ohjeet ja käytännöt yhteistyötä helpottavien alustojen käyttöön ottamiseksi ja kehittämiseksi.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitteen tekijät puuttuvat samaan asiaan, johon on kiinnitetty huomiota myös puolueen strategiassa. Strategiassa on linjattu, että jäsenistö tulee ottaa vahvemmin mukaan ohjelmatyöhön ja että puolueen jäsenedemokratiaa tulee vahvistaa.

Näiden linjausten pohjalta puolueen ohjelmatyötä tulee kehittää. Aloitteessa kuvatut keinot ovat tervetulleita konkreettisia ehdotuksia. Esimerkiksi ehdotus yksittäisten jäsenten oikeudesta tehdä ehdotuksia ohjelmiin ja velvollisuudesta käsitellä nämä ehdotukset on erinomainen.

Mikäli ajatus puolueen jäsenten oikeudesta tehdä muutosesityksiä ohjelmiin tarkoittaisi myös jo valmiita ja hyväksytyjä ohjelmia, tätä ei kuitenkaan voi pitää kannatettavana ajatuksena. Puolueen sisäiseen, demokraattiseen kannanmuodostukseen kuuluu, että prosessin pitää joskus voida tulla myös valmiiksi ja vähemmistöön jäävien tunnustaa tappionsa. Ei liene toivottavaa, että joka ikinen ristiriitoja herättävä aihe puolueessa avattaisiin kerran toisensa jälkeen uudestaan äänestykseen. Kun ohjelma on valmis, sen kanssa tulisi voida elää – myös niiden, jotka hävisivät jonkin keskeisen äänestyksen.

Eri asia on, että valtuuskunta voi aina päättää avata jo hyväksytyt ohjelman ja ottaa sen päivitettäväksi. Tällöin luonnollisesti prosessi käynnistyy uudelleen ja kannat mahdollisiin

kiistakysymyksiin muotoillaan uusiksi. Tällöin jäsenten tulee voida taas osallistua nykyistä paremmin ohjelman työstämiseen.

Esitys:

Puoluehallitus esittää, että:

- 1) Aloite hyväksytään muilta osin ja puoluehallitus velvoitetaan laatimaan aloitteen mukainen suunnitelma ohjelmaprosessin uudistamisesta niin että jäsenet otetaan paremmin mukaan ohjelmatyöhön
- 2) Ehdotus siitä, että jo kerran hyväksytyt ja äänestetyt ohjelmat voitaisiin avata uudestaan äänestykseen aina kun joku esittää niihin muutoksia, hylätään. Puoluehallitus velvoitetaan kuitenkin laatimaan esitys siitä, miten ohjelmia voidaan päivittää nykyistä helpommin.

27. Aluepoliittinen ohjelma laadittava

Esittää: Oulun vaalipiirin Vihreät ry, Lapin Vihreät ry ja Pohjois-Karjalan Vihreät ry

Esitämme puoluekokoukselle, että Vihreät aloittavat uuden aluepoliittisen ohjelman laadintatyön. Puolueen harjoittama aluepolitiikka herättää kiinnostusta erityisesti haja-asutusalueilla, ja vaikuttaa siten merkittävästi kannatuksemme kehitykseen niissä piireissä, joissa haja-asutusalueita on runsaasti, kuten esimerkiksi Oulun, Pohjois-Karjalan ja Lapin vaalipiireissä.

Vihreillä on 21.5.2000 hyväksytty aluepoliittinen ohjelma nimeltään *Tasapainoinen vihreä Suomi*, johon liittyvää aihepiiriä on myöhemmin täydennetty muilla ohjelmilla. Suomen valtion sisäinen aluerakenne on kuitenkin muuttunut vuodesta 2000 niin paljon, ettei ohjelman kansallista aluerakennetta kuvaava peruslähtökohta ole enää pätevä. Uuden aluepoliittisen ohjelman tulisi perustua ajantasaiseen tieteelliseen tutkimustietoon Suomen aluerakenteen ja väestönkeskittymisen nykytilasta ja tulevaisuusnäkyistä. Sen pitäisi linjata Vihreiden kansallisia aluepoliittisia tavoitteita mm. ilmastonmuutoksen torjuntaan, pääkaupunkiseudun metropolialueeseen ja Suomen kuntamäärään liittyen, mutta huomioida myös yksittäisten alueiden erityispiirteet.

Puoluehallituksen lausunto:

Kuten aloitteessa mainitaan, on Vihreiden aluepoliittinen ohjelma peräti 11 vuoden takaa. Täydentäviä ohjelmapapereita ovat muun muassa *Vihreitä linjauksia kaupunkien ja kasvukeskusten asuntopolitiikkaan* (2008), *Vihreiden maaseutuohjelma* (2008) ja *Kaupunkipoliittinen ohjelma* (2004) (ks. www.vihreat.fi/politiikka/aluepolitiikka). Nämä eivät kuitenkaan paikkaa uuden aluepoliittisen ohjelman tarvetta muun muassa aloitteessa mainituista syistä.

Puolueen erityisohjelmien laatimisesta vastaa puolueen sääntöjen mukaan pääsääntöisesti puoluevaltuuskunta. Uusi valtuuskunta valitaan nyt puoluekokouksessa ja tapana on ollut antaa valtuuskunnan itsensä hyväksyä, mitä ohjelmia se haluaa ottaa käsiteltäväkseen. Valtuuskunnan ensimmäinen kokous käsittelee myös tulevan kaksivuotiskauden ohjelmaa, mm. erilaisten ohjelmien laatimisen tarvetta. Toisaalla aloitteissa (aloite nro 25 ja sen lausunto) kiinnitetään huomiota valtuuskunnan runsaaseen ohjelmatyöhön, jota esitetään supistettavaksi. Siten puoluehallitus esittää, että puoluekokous ei velvoittaisi valtuuskuntaa aluepoliittiseen ohjelman tekoon, vaan asia jätettäisiin valtuuskunnan itsensä harkintaan.

Esitys: Jätetään aluepoliittisen ohjelman ja muiden seuraavan kaksivuotiskauden aikana tehtävien erillisohjelmien laatiminen uuden valtuuskunnan harkintaan.

28. Puolueen kampanjaviestinnän suunnittelu demokraattisemmaksi

Esittää: Etelä-Savon Vihreät ry.

Kampanjaviestinnän kehittämisessä pitäisi huomioida alueiden erilaisuus. Kampanjasta ja siihen liittyvästä viestinnästä pitää keskustella avoimesti puoluehallituksessa ja valtuuskunnassa jo suunnitteluvaiheessa. Piirijärjestöillä ja jäsenyhdistyksillä on silloin mahdollisuus kommentoida ja antaa ajoissa palautetta kampanjan sisällöstä ja visuaalisesta ilmeestä. Avoin ja vuorovaikutteinen sisäinen viestintä on myös ulkoisen viestinnän perusta.

Puoluehallituksen lausunto:

Kampanjoiden suunnittelu on luova ja erityistä ammattitaitoa vaativa tehtävä. Hyvä kampanja voi onnistua pienellä rahalla ja kallis epäonnistua tyystin.

Aloitteen tekijä viitanee eduskuntavaalien "uusi Suomi" -kampanjaan, jonka ideointi ja toteutus tapahtui puoluehallituksen nimeämän, kampanjasta vastanneen kampanjaryhmän ja mainostoimiston välisenä yhteistyönä. Ideoiden käytännön toteutukseen käytettiin mainostoimistoa.

Kampanjan valmistelu perustui puoluehallituksen hyväksymään kampanjastrategiaan ja tapahtui puoluehallituksen nimeämän ja valtuuttaman kampanjaryhmän johdolla. Puoluehallituksessa ovat edustettuna kaikki piirit, ja puoluehallitusedustajan tehtävä on pitää yhteyttä omaan piirijärjestönsä ja edustaa tämän kantoja. Kampanjan keskeiset suuntaviivat esiteltiin puoluehallitukselle ja puoluehallitus pidettiin kampanjastrategian mukaisesti informoituna kampanjan valmistelusta. Myös kampanjaryhmässä oli edustus piireistä.

Neljä kertaa vuodessa kokoontuva valtuuskunta sopii huonosti nopearytmiseen kampanjoinnin suunnitteluun. Kampanjaviestinnän ammattinäkemyistä vaativan luonteen takia siitä olisi varsin hankalaa päättää isolla joukolla demokraattisesti.

Sen sijaan poliittiset sisällöt ovat sellaiset, jotka pitää mahdollisimman tarkkaan päättää puolueessa demokraattisesti. Näin pyrittiin myös tekemään: vaaliteemat perustuivat puoluekokouksessa 2010 hyväksytyyn poliittiseen ohjelmaan.

Onnistuakseen vaalikampanjan pitää puhutella erilaisia ihmisiä eri puolilla maata. Siksi kampanjaideoita on tärkeä testata osallistavasti ja muokata saadun palautteen mukaan. Tapoja osallistaa vihreitä toimijoita nykyistä laajemmin kampanjoiden jalostamiseen onkin syytä kehittää.

Esitys: Puoluekokous velvoittaa puolue toimiston kehittämään tapoja osallistaa vihreitä toimijoita eri puolilla maata kampanjoiden ideoimiseen ja testaamiseen.

29. Avataan kokoukset

Esittää: Jaakko Stenhäll ja tukee Heikki Sairanen, Konsta Happonen, Mauno Joukamaa, Henrik Jaakkola, Erkki Perälä, Touko Apajalahti, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Katja Sauvola, Alekski Rantala, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Veli Liikanen, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Martti Hänninen, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Puolue-elinten kokoukset (puoluehallitus, puoluevaltuuskunta jne.) on saatava paremmin jäsenistön ulottuville. Kokoukset tulee lähettää suorana internetiin. Mikäli tämä ei ole esimerkiksi

kokouspaikan nettiyhteyksien vuoksi mahdollista, on kokouksen tallenne asetettava avoimesti saataville nettiin mahdollisimman pian kokouksen jälkeen. Puolueen on myös ohjeistettava piiri- ja paikallisyhdistyksiä toimimaan samalla tapaa avoimesti.

Kun avoimuudesta poiketaan esimerkiksi työnhakijoiden henkilösuojan edellytysten vuoksi, on syyt esitettävä selvästi ja julkisesti.

Puoluehallituksen lausunto:

Puolue-elinten kokousten julkisuutta on edistettävä, mutta samalla on huomioitava tarkoituksenmukaisuus sekä pidettävä huoli, että päätökset eivät siirry kokousten ulkopuolelle.

Puoluevaltuuskunnan osalta avaamisessa ei ole periaatteellisia ongelmia ja kokouksia onkin jo aina teknisten mahdollisuuksien mukaan lähetetty suorana verkossa. Avaamista tullaan jatkamaan ja jatkossa pyritään siihen, että kaikki kokoukset olisivat nähtävillä verkossa suorana. Jos tämä ei ole teknisesti mahdollista, kokoukset nauhoitetaan ja laitetaan nähtäviksi verkkoon jälkikäteen.

Puoluehallituksen osalta tilanne on hankalampi, sillä siellä käsitellään sekä järjestö- että poliittisia asioita joilla on myös strategista merkitystä tai asioita joita ei voida kertoa kuin luottamuksellisesti. Jos kokoukset olisivat julkisia, jouduttaisiin luopumaan siitä, että Vihreät ovat sekä eduskuntaryhmässä että puoluehallituksessa pystyneet käsittelemään esimerkiksi hallitustyöskentelyyn liittyviä asioita ja spekulatioita sekä taustakeskusteluita huomattavasti muita puolueita avoimemmin ja laajemmalla joukolla. Tärkein syy siihen, miksi asioita on pystytty käsittelemään näin laajasti on ollut se, että ministerit ovat voineet luottaa siihen, että asiat eivät vuoda puoluehallituksen piiristä eteenpäin. Jos kokoukset olisivat julkisia johtaisi se siihen, että avoimuus vähenisi, sillä monia asioita ei enää voitaisi tuoda puoluehallituksen käsittelyyn ja päätökset siirtyisivät tehtäväksi pienemmässä piirissä. Tällöin vaatimus kokousten avoimuudesta johtaisi täysin päinvastaiseen suuntaan kuin aloitteen tekijät toivovat.

Esitys:

Puoluekokous kannattaa puoluevaltuuskunnan kokousten julkisuutta ja kehottaa puolueoimistoa mahdollisuuksien mukaan välittämään kaikki kokoukset nettiin joko suorana tai jälkilähetyksenä. Puoluekokous näkee monia esteitä puoluehallitusten kokousten julkisuuteen. Puoluekokous kuitenkin velvoittaa hallitusta miettimään, mitkä sen käsittelemät asiat voitaisiin käsitellä julkisesti ja toimimaan tämän mukaan mahdollisimman avoimesti. Puolueen jäsenyhdistykset voivat itse päättää toimintalinjoistaan kokousten julkisuuden suhteen.

30. Eduskuntaryhmä ja valtuustoryhmät avattava

Esittää: Mauno Joukamaa ja tukee Heikki Sairanen, Jaakko Stenhäll, Konsta Happonen, Henrik Jaakkola, Erkki Perälä, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Alekski Rantala, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Veli Liikanen, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Vaula Metso, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Puolueen on aloitettava toimenpiteet, joissa tavoitteena on eduskuntaryhmän avaaminen kaikelle kansalle. On ymmärrettävää, että tässä on paljon haasteita suljettujen toimintatapojen mukaan toimivien tahojen kanssa neuvotteluissa ja vastaavissa. Täydelliseen avoimuuteen ei siis välttämättä heti päästä. Puoluehallituksen on kuitenkin edesautettava eduskuntaryhmän avoimuutta. Vaikka eduskuntaryhmä on puolueesta erillinen elin, on sen toiminta riippuvaista esimerkiksi puolueen

työskentelystä ja näin vaikuttaminen on mahdollista.

Eduskuntaryhmän tulisi järjestää säännöllisin väliajoin videoitu kyselytunti, johon jäsenistö ja muut kiinnostuneet voisivat esittää kysymyksiä puolueen verkkosivuilla, Facebookissa ja Twitterissä. Myös muut uudet sähköiset mediat on huomioitava. Jos kysymyksiä tulee paljon, tulee myös harkita jonkinlaisen "äänestä mitä halutaan kysyä"-palvelun käyttö. Kyselytunti videoitaisiin ja lähetettäisiin suorana netissä jonkin sopivaksi katsotun streaming-palvelun avulla.

Puolueen on laadittava yleiset suositukset siitä, kuinka valtuustoryhmien kokoukset on hyvä avata. Ohjeissa on painotettava netin läpi tapahtuvan avoimuuden helppoutta ja järkevyyttä. Puolueen on selvitettävä, kuinka avoimesti valtuustoryhmät toimivat esimerkiksi sähköisellä kyselytutkimuksella ja raportoitava tuloksista avoimesti. Tavoitteena on levittää eri kuntien hyvät käytännöt muihin vihreisiin valtuustoryhmiin.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitteessa mainittu "eduskuntaryhmän avaaminen" tarkoittanee lähinnä sitä, että ryhmäkokoukset olisivat siten avoimia, että ne välitettäisiin nettiin reaaliaikaisesti tai jälkilähetystenä. Kokousten avaaminen fyysisesti on varsin ongelmallista: siinä on esteenä jo käytävissä olevat tilat sekä eduskunnan kulunvalvonta. Ryhmäkokousten avaamista ei kuitenkaan voida tehdä eduskuntatyön luonteen takia: kokouksissa käsitellään myös muiden poliittisten ryhmien kantoja, jolloin näitä ei enää saataisi, jos tiedossa olisi, että ne tulevat julkisiksi vihreiden ryhmän kautta.

Aloitteessa esitetään myös eduskuntaryhmän säännöllisten kyselytuntien tms. järjestämistä. Tämä esitys on kannatettava, kunhan siihen löytyy sopiva tekninen formaatti. Aloitteessa esitetty Facebook-kyselytunti on helposti järjestettävissä ja eduskuntavaalien 2011 edellä hyväksi koettu malli.

Kolmas esitys koskee valtuustoryhmien kokousten avaamista. Aloitteessa esitetty selvityksen tekeminen valtuustoryhmien nykytilanteesta on kannatettava. Selvityksen pohjalta voidaan arvioida, miten valtuustoryhmien toimintaa voidaan paremmin saada levitettyä kunnallisjärjestön jäsenistön ja kaikkien kuntalaisten tietoon sekä toisaalta parannettua tiedonkulkua myös toiseen suuntaan: kuntalaisilta ja vihreiden jäseniltä valtuustoryhmälle.

Esitys: Puoluekokous hylkää aloitteen esityksen eduskuntaryhmän kokousten avaamisesta, mutta kehottaa eduskuntaryhmää järjestämään netissä tapahtuvia kyselytunteja tai vastaavia tilaisuuksia. Puoluekokous velvoittaa puolueoimiston järjestämään valtuustoryhmille kyselyn niiden toiminnan avoimuudesta sekä raportoimaan tuloksista avoimesti.

31. Avataan puolueen työryhmät

Esittää: Henrik Jaakkola ja tukee Heikki Sairanen, Jaakko Stenhäll, Konsta Happonen, Mauno Joukamaa, Erkki Perälä, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Alekski Rantala, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Veli Liikanen, Jussi Airaksinen, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Martti Hänninen, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Jokaisen työryhmien on laadittava suunnitelma siitä, miten ohjelmia ja muuta työryhmän työskentelyä avataan jäsenistölle. Jokaisen ohjelman on oltava jäsenistön ja koko kansan kommentoitavana vähintään kerran ennen puoluehallituksen tai puoluevaltuuskunnan käsittelyä. Työryhmien kokouksia on avattava ja lähetettävä suoraan nettiin.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitteen tekijät puuttuvat samaan asiaan, johon on kiinnitetty huomiota myös puolueen strategiassa. Strategiassa on linjattu, että jäsenistö tulee ottaa vahvemmin mukaan ohjelmatyöhön ja että puolueen jäsendemokratiaa tulee vahvistaa.

Asia on kuitenkin sen verran tärkeä, että sitä ei tule puoluehallituksen mielestä jättää yksittäisten työryhmien omalle vastuulle, vaan asiasta tulee laatia koko puolueen ohjelmatyön (ja muun työryhmytyön) kattava suunnitelma jäsenten ottamisesta mukaan työskentelyyn, ohjelmajprosessien avaamisesta ja ohjelmatyön demokratisoimisesta.

Tätä koskeva esitys sisältyy jo puoluehallituksen vastaukseen aloitteeseen 26 (”Jäsenet muodostavat puolueen kannat”). Siksi puoluehallitus katsoo, että mikäli kyseinen esitys hyväksytään, aloite 31 täydentää sitä kahdella lisäesityksellä:

- 1) täydennetään suunnitelmaa ohjelmatyön demokratisoinnista sillä, että ohjelmatyötä on avattava jäsenistön lisäksi koko kansalle
- 2) työryhmien kokoukset avataan lähettämällä ne suoraan nettiin

Näistä täydennyksistä puoluehallitus kannattaa esitystä (1) mutta ei kannata esitystä (2). Puolueen ohjelmajprosessi tulee voida avata nykyistä radikaalisti suuremmalle joukolle ihmisiä, mutta yksittäisen työryhmän ja sen jäsenten tulee silti saada työrauha kokouksessaan. Harva ihminen on parhaimmillaan puhuessaan julkisesti, mitä työryhmän kokouksen lähettäminen suorana lähetyksenä (ja tallentuminen nettiin) tarkoittaisi. Jos halutaan, että työryhmät ovat matalan kynnyksen paikkoja, joissa uudetkin puolueen jäsenet – myös ne, jotka eivät ole koväänisiä, itsevarmoja ja ulospäin suuntautuneita – voivat osallistua puolueen toimintaan, työryhmän kokouksen tulee voida olla turvalliselta tuntuva tilanne, jossa uusikin toimija uskaltaa avata suunsa, kysyä ”tyhmiä kysymyksiä” ja ”vääriä asioita” ilman pelkoa tietämättömäksi tai tyhmäksi leimautumisesta koko maailman silmissä.

Esitys:

Puoluehallitus esittää, että:

- 1) Aloitteen 26 yhteydessä esitettyä suunnitelmaa puolueen ohjelmajprosessin demokratisoimisesta, mikäli puoluekokous on hyväksynyt esityksen, täydennetään sillä että ohjelmatyötä on avattava jäsenistön lisäksi koko kansalle. Mikäli puoluekokous on hylännyt esityksen aloitevastauksessa 26 kuvatun suunnitelman laatimisesta, myös tämä esitys raukeaa.
- 2) Ehdotus puolueen työryhmien kokousten lähettämisestä suoraan nettiin hylätään.

32. Avataan neuvottelut

Esittää: Leo Lähde ja tukee Heikki Sairanen, Jaakko Stenhäll, Konsta Happonen, Mauno Joukamaa, Henrik Jaakkola, Erkki Perälä, Touko Apajalahti, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Alekski Rantala, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Veli Liikanen, Jussi Airaksinen, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Martti Hänninen, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Vaula Metso, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Tällä hetkellä Vihreiden tavoiteohjelma hallitusneuvotteluihin on salainen dokumentti, jonka osien muokkaamisessa ainakin osa työryhmistä on mukana. Avoin tämä prosessi ei kuitenkaan ole. Rivijäsenen on vaikea arvioida, miten paljon tavoiteohjelma noudattelee muita puolueen dokumentteja. Tähän on saatava muutos: Vihreiden on avattava myös hallitusneuvotteluiden tavoiteohjelmansa ja pyrittävä kohti avoimempia hallitusneuvotteluita.

Lyhyellä aikavälillä seuraavat vaadimme seuraavia toimia puoluehallitukselta: Poliittisesta ohjelmasta on tehtävä sellainen kuin strategiassa sanotaan ja lisäksi valtuuskunnan on käsiteltävä vielä konkreettisempi ja ajankohtaisempi tavoitelistaus vaalikeväänä.

Koska itse hallitusneuvottelut lienevät vielä lähitulevaisuudessa salaisia, täytyy puoluejohdon selkeästi kertoa hallitusneuvotteluiden tuloksista jäsenistölle: voitot ja tappiot.

Myös puoluekokouksen vaalivaliokunnan kokoukset ja vastaavat on avattava. Ennen siirtymistä muissa aloitteissa vaadittuihin suoriin jäsenäänestyksiin, puolueen sisäiset neuvottelut on avattava jäsenistölle. Tämä toteutetaan tallentamalla neuvottelut sähköiseen muotoon, jolloin neuvottelijoiden välisistä keskusteluista jää jälki ja kaikkien toimintatapojen on näin jatkossa kestävä päivänvalo.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitte sisältää useita ehdotuksia.

a) Hallitusohjelmaneuvottelujen tavoitteiden julkistaminen: Puolueen sääntöjen mukaan hallitusohjelmaneuvottelujen tavoitteet hyväksyy valtuuskunnan ja eduskuntaryhmän yhteiskokous. Neuvottelutilanteeseen kirjatut tavoitteet asetetaan luonnollisesti puolueen eri ohjelmissa, erityisesti poliittisessa ohjelmassa hyväksytyiltä pohjalta. Tavoitteiden asettelussa taustalla on lähes täysin puolueen laaja ohjelmatyö, jota on hieman täydennetty mm. läheisten sidosryhmien vaatimuksilla ja reagoinnilla ajankohtaiseen poliittiseen keskusteluun. Tässä suhteessa voidaan katsoa, että tavoitteet on jo julkaistu useaan otteeseen sekä puolueen ohjelmatyön linjauksina että usein myös tiedotteina, puheenjohtajan ja muiden toimijoiden kannanottoina, eri tason vaalikeskusteluissa jne.

Neuvottelutavoitteiden ei-julkisuuteen on neuvottelutaktisia syitä. Ei ole järkevää kertoa etukäteen, millaisia ohjelmakirjauksia olemme valmiita kompromisseina pohtimaan. Jos muut tietävät etukäteen ns. joustovaran, joita kaikkiin tällaisiin neuvotteluihin täytyy asettaa (koska muuten ne eivät olisi neuvotteluja vaan yksipuolista sanelua), tämä asettaa muiden puolueiden neuvottelijat Vihreiden neuvottelijoita parempaan asemaan. Tavoitteidemme toteutumisen kannalta tämä ei ole järkevää.

On myös syytä huomioda, että lopullinen tavoitelistaus valmistuu erittäin myöhäisessä vaiheessa. Vaikka hallitusohjelmaneuvotteluja on luonnollisesti valmisteltu pitkään, tiedetään vasta viime vaiheessa, minkä puolueiden kanssa neuvotellaan. Eri hallituskokoonpanoilla jotkut tavoitteet voivat toteutua itsestään ja niistä ei tarvitse edes enemmälti neuvotella. Toisissa koalitiioissa samoista asioista voi tulla hallituskauden kestäviä kiistoja.

Lopulliset tavoitteet hyväksyy eduskuntaryhmän ja valtuuskunnan yhteiskokous. Jos hallitusohjelmaneuvotteluihin ei päädytä, niin omat tavoitteet jäävät väistämättä keskeneräisiksi. Lopulliset tavoitteet linjannut työryhmä ei kokoonnu, eikä valtuuskunta ja eduskuntaryhmä päätä niistä. Tässä suhteessa ne ovat puolueen sisäisiä keskeneräisiä luottamuksellisia dokumentteja samaan tapaan kuin luottamukselliset listakeskustelut tai muut keskeneräisiksi jääneet asiakirjat. Tavoitteita ei myöskään ole kirjoitettu viestinnälliseltä kannalta vaan hallitusohjelmatekstin kirjauksia silmällä pitäen. Pääosassa ovat konkreettiset toimenpiteet, ei niiden perustelut tai tavoitteet, joihin niillä pyritään. Irrallisina tällaiset tavoitteet ovat alttiita kohtuuttomalle julkisille kritiikille tai käsittämättömiä. Jos tavoitteet aiotaan julkistaa, tämä olisi hyvä tuoda etukäteen tavoitteiden valmistelijoiden tietoon, jotta näihin seikkoihin voidaan kiinnittää huomiota.

Hallitusneuvottelujen tulokset on toki syytä kertoa Vihreiden näkökulmasta jäsenille hyvinkin

perusteellisesti ja näin tullaan luonnollisesti tekemään. Päättyneellä hallituskaudella tavoitteidemme toteutumista seurattiin hallitustie-sivustolla:

<http://www.vihreat.fi/hallitustie>

b) Poliittisesta ohjelmasta todetaan strategiassa seuraavaa: "Joka neljäs vuosi, eduskuntavaaleja edeltävässä puoluekokouksessa, hyväksytään puolueen poliittinen ohjelma. Se on yleispoliittinen, konkreettisia tavoitteita esittelevä ohjelma seuraavalle eduskuntavaalikaudelle." Aloitteen tekijät katsovat mitä ilmeisimmin, että ohjelma ei tyydytä strategiassa ilmeneviä tavoitteita mutta eivät ilmaise missä suhteessa. Strategiassa esitetyn mukaisesti poliittinen ohjelman voidaan katsoa olevan "yleispoliittinen" ja siinä on listattu paljon konkreettisia tavoitteita tulevalle eduskuntavaalikaudelle.

Aloitteessa esitetty vaalikeväänä julkistettavaksi vaadittu ja valtuuskunnan päätettäväksi esitetty "konkreettisempi ja ajankohtaisempi tavoitelistaus" on aiemmin tunnettu "vaaliohjelman" nimellä. Tietävästi kaikki muut puolueet julkistavat vaaliohjelman. Tähän on se erityinen syy, että pelkkä tavoitelistaus ei kerro perusteita tavoitteille tai toimenpide-ehdotuksille. Toimet edellyttävät myös oikeutusta, minkä johdosta poliittiset tavoitteet saavat lähes väistämättä ohjelmallisen luonteen.

Aloitteessa esitetään, että tavoitelistaus julkistettaisiin vaalikeväänä. Parempi ajankohta lienee syksyn viimeinen valtuuskunta, jolloin paikallisjärjestöille ja ehdokkaille jää enemmän aikaa omaksua ohjelma ja sopeuttaa toimintansa sen mukaiseksi.

c) Vaalivaliokunnan avaamisesta: Puoluekokouksen vaalivaliokunnan toiminta on yksi tärkeä osa sitä prosessia, jossa puolueen päättäviin elimiin valitaan henkilöt. Tätä ennen piirit ja yhdistykset ovat asettaneet ehdokkaitaan, puheenjohtaja- ja puoluesihteeriehdokkaat kiertäneet keskustelemassa ja ehdokkaita on esitelty ainakin kokousedustajille jaetussa vihkosessa ja jossain määrin lehdistössä. Puoluekokousedustajilla on ainakin kohtuullisessa määrin ollut mahdollisuus arvioida ehdokkaita ja tuoda käsityksiään vaalivaliokunnan jäsenten tietoon.

Vaalivaliokunnan jäsenten työ on vaativaa. Eri elinten kokoonpanossa täytyy ottaa mm. maan eri osien edustus, piirien ja yhdistysten kokoerot, sukupuolten tasa-arvo sekä ehdokkaiden halut, kyky ja taito. Käytännössä henkilöiden valinta ei rajoitu vain vaalivaliokunnan työhön puoluekokoustilanteessa vaan neuvottelut alkavat jo aikaisessa vaiheessa ja neuvotteluja käydään monien henkilöiden toimesta eri tilanteissa esimerkiksi puhelinkeskusteluissa, yksityisissä tapaamisissa, puoluekokouksen käytävillä ja luonnollisesti myös vaalivaliokunnan kokouksissa. Useimmat keskustelut käydään luottamuksellisesti. Luottamuksellisuus on luonnehtinut myös vaalivaliokunnan työtä, koska asia koskettaa henkilöitä. Valintatilanne aiheuttaa väistämättä pettymyksiä niille, jotka eivät tule valituksi tai joita ratkaisut eivät muuten tyydytä. Samaan tapaan kuin useimmissa työhönottotilanteissa ei ole syytä aiheuttaa valitsematta jääneille lisäpettymyksiä jättämällä mahdollisuuksia palata prosessiin loputtomasti. Lisäksi vaalivaliokunnan työstä voi saada täydellisen käsityksen, jos koko prosessi yksityiskeskusteluista valiokunnan kokouksiin saakka olisi julkinen, mikä on taas käytännössä mahdotonta jo materiaalin runsauden ja yksityisluonteisuuden takia.

Näiden seikkojen johdosta vaalivaliokunnan työtä ei ole syytä avata nykyistä enempää. Valiokunnan jäsenten on toki syytä kertoa valintojen perusteista edustamilleen tahoille jo ennen päätöstä lyömistä lukkoon ja myöhemmin myös niille, jotka asiasta haluavat kysyä. Käytännössä tietoja valiokunnan jäseniltä on saanut kysymällä tähänkin asti.

Esitys:

Puoluekokous ei kannata hallitusohjelmavoitteiden julkistamista jatkossakaan. Sen sijaan

hallitusneuvottelujen tulos vihreästä näkökulmasta on perusteltua kertoa jäsenistölle ja seurata tavoitteiden toteutumista matriisin avulla. Puoluekokous kehottaa poliittisen ohjelman lisäksi valmistelemaan seuraaviin eduskuntavaaleihin vaaliohjelman. Puoluekokous kehottaa vaalivaliokunnan jäseniä kertomaan valintojen perusteista edustamilleen tahoille ja muille puolueen jäsenille, jotka asiasta ovat kiinnostuneita.

33. Puolueen tuottama tieto jakoon

Esittäjä: Erkki Perälä ja tukee Heikki Sairanen, Jaakko Stenhäll, Konsta Happonen, Mauno Joukamaa, Leo lähde, Henrik Jaakkola, Touko Apajalahti, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Katja Sauvola, Alekski Rantala, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Veli Liikanen, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Vaula Metso, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Puoluehallitus veloitetaan avaamaan mahdollisimman suuri osa puolueen tuottamasta tiedosta avoimeksi kaiken kansan muokattavaksi. Puolue on ottanut hyvän askeleen avatessaan ehdokkaiden saamat vaalirahoitukset eduskuntavaaleissa ja ohjelmien avaamisessa. Tällaisia askeleita tarvitaan kuitenkin lisää. Datan avaamisella tarkoitetaan tiedon jakamista koneluettavassa muodossa ja jakamisen ja muokkaamisen mahdollistavalla avoimella lisenssillä.

Puolueen täytyy avata vaalirahoitus jatkossa vielä aikaisemmassa vaiheessa. Jäsenhankinnan tulosten on tultava reaaliaikaisesti nettiin, sillä jäsenten hallinta kuitenkin tapahtuu puolueen tasolla tällä hetkellä. Toteutuksen ei tarvitse olla elegantein mahdollisin. Puoluetoimisto veloitetaan kokoamaan puolueen tilaamissa kyselyissä tuotettu raakadata yhteen paikkaan kaikkien halukkaiden käytettäväksi siltä osin kuin se on mahdollista. Puoluehallitus nimittää henkilön, jonka tehtävänä on varmistaa raakadatan läpinäkyvyys ja tarvittavat käyttöoikeudet.

Puoluehallituksen lausunto:

Vihreät on ajanut julkisin varoin tuotetun datan jakamista muun muassa eduskuntakaudella 2007-2011. Koska puolueiden tuottama data on pitkälti julkisilla verovaroilla tuotettua, on mielekästä, että myös puolueiden tuottamaa dataa avataan nykyistä enemmän. Tässä Vihreät voivat toimia suunnannäyttäjänä muille puolueille.

Dataa avattaessa on huomioitava, että datan avaaminen on tehtävä tavalla, joka ei vaaranna yksilöiden tietosuojaa.

Aloitteessa vaaditaan myös vaalirahoituksen julkistamisen aikaistamista. Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa puolueen, piiri- ja liittojärjestöjen sekä ehdokkaiden rahoitus julkistettiin ennakoöänestyksen alkaessa. Tähän oli käytännöllinen syy: ehdokkaiden ennakoilmoituksia VTV:n (Valtiontalouden tarkastusvirasto) ylläpitämään järjestelmään ei voi tehdä aiemmin kuin kuukautta ennen vaalipäivää. Ehdokkaita ja piirijärjestöjä on kuitenkin kannustettu julkistamaan vaalirahoituksensa omilla nettisivuillaan vapaamuotoisesti jo aiemmin. Puolueen vaalibudjetti ei sekään ole ollut mikään salaisuus, mutta siitä ei ole aktiivisesti tiedotettu. Jatkossa puolueen vaalibudjetti voidaan heti sen hyväksymisen jälkeen julkistaa sivulla www.vihreat.fi/rahoitus.

Esitys:

Avataan mahdollisimman suuri osa puolueen tuottamasta tiedosta avoimeksi, vapaan käytön mahdollistavalla julkaisulisenssillä. Veloitetaan puoluetoimisto valmistelemaan suunnitelma datan avaamisen käytännön toteutuksesta puoluehallitukselle syksyn 2011 aikana ja avaamaan puolueen tuottama data julkiseen käyttöön puoluehallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

34. Suora yhteys päätöksentekoon

Esittää: Touko Apajalahti ja tukee Jaakko Stenhäll, Konsta Happonen, Mauno Joukamaa, Leo lähde, Henrik Jaakkola, Erkki Perälä, Nikolai Klix, Simo Raittila, Seija Raittila, Viljami Kankaanpää, Katja Sauvola, Alekski Rantala, Vesa Kuosmanen, Ville-Veikko Mastomäki, Veli Liikanen, Kati Laine, sampo rouhiainen, Marika Lepistö, Ville Korhonen, Mari Saario, Olli Raimo, Martti Hänninen, Paloma Hannonen, Mikko Laaksonen, Tuomo Liljenbäck, Mette Karlsson, Salla Sinkkonen, Markus Koljonen, Alekski Laine, Marja Pulkkinen

Puolueen on järjestettävä koulutusta sosiaalisen median hyödyntämisessä suoraan viestintään niin kansanedustajille kuin kunnanvaltuutetuille. Koulutuksessa ja tilaisuuksissa on mietittävä, kuinka sosiaalinen media saataisiin tukemaan luottamustoimissa toimivia jäseniä ja erityisesti sitä, kuinka voitaisiin hyödyntää jäsenistön laajempaa asiantuntemusta. Tavoitteeksi on asetettava, että vihreään luottamushenkilöön on aina olemassa suora kanava, jota seurataan aktiivisesti ja jossa viestintä on kaksisuuntaista.

Puoluehallituksen lausunto:

Vaikka Vihreät on aktiivinen ja tehokas toimija sosiaalisessa mediassa, voisi sosiaalista mediaa hyödyntää Vihreiden viestinnässä määrällisesti enemmän ja laadullisesti paremmin. Erityisesti luottamushenkilöiden sosiaalisen median käyttötaidoissa on parantamisen varaa. Siksi aloitteen ajatus erilaisten ohjeiden ja koulutusten järjestämisestä on kannatettava.

Koulutustilaisuus tai -tilaisuudet on syytä järjestää yhteistyössä Vihreän sivistys- ja opintoliiton (Visio) kanssa.

Esitys:

Järjestetään sosiaalisen median käyttökoulutusta Vihreille luottamushenkilöille aloitteen mukaisesti, yhteistyössä Vision kanssa.

35. Puolueen jäsenten ja jäsenyhdistysten toimintamahdollisuuksien vahvistaminen ympäri maata

Esittää: Ari Paanala

Vihreät koostuu yhä kasvavasta määrästä jäseniä jotka asuvat eri puolilla Suomea. Puolueen toimisto sijaitsee Helsingissä ja suurin osa poliittisesta toiminnasta johtuen eduskunnan, ministeriöiden ja puoluetuimiston sijainnista. Puolueen toiminnan keskeisiä toimintakenttiä ovat puoluekokous, valtuuskunnan kokoukset neljä kertaa vuodessa, puoluehallituksen kokoukset 20 kertaa vuodessa ja erilaisten työryhmien kokoukset joita on riippuen työryhmien tehtäväksi annosta jopa kerran kuukaudessa. Puolueen piirihallituksen kokouksiin kokoonnutaan kerran kuukaudessa ja aktiivisimpina aikoina piirihallitusten varsinaisten kokouksien lisäksi on erilaisia työryhmiä liittyen mm. eduskuntavaaleihin yms. Tämän lisäksi paikallisyhdistyksissä, kuntapolitiikassa ja valtakunnallisissa yhdistyksissä on monia erilaisia keskusteluja, kokouksia ja tapaamisia.

Puolueen sisäisen toiminnan kannalta on hyvä muistaa muutama tärkeä asia: Resurssien vähäisyys, erityisesti nyt kun puolue saa puoluetukea aikaisempaa vähemmän pienemmällä kansanedustajamäärällä. Resurssien vähäisyys tarkoittaa esimerkiksi pienempiä matkustamiseen osoitettuja resursseja. Matkustamisen aiheuttamat ympäristövaikutukset ja fossiilisten polttoaineiden tai yleensä energian käyttö lähes kaikessa matkustamisessa. Vihreät ovat puolueena halunneet myös vähentää kiirettä. Tämä tarkoittaa sitä, että tuetaan myös puolueen tasolta

kohtuullista ajankäyttöä ja erityisesti matkustusaikojen minimoimista tai poistamista kokonaan. Lisäksi puolueessa on pitkään ollut esteettömyyden toivomus. Katsoisin tämän esteettömyyden koskevan myös puolueen eri työryhmiä ja tässä esteenä on kokouksiin osallistumiseen kuluvat pitkät matkustusajat (10-15 tuntia 2 tunnin kokoukseen) fyysisten kokouksien ollessa pääasiassa Helsingissä.

Esitän, että Vihreä liitto r.p. edistää video- ja internetneuvottelujärjestelmien käyttöönottoa kaikissa toiminnoissaan paikalliselta tasolta aina puolueen keskeisten toimielimien työskentelyyn ja erityisesti työryhmien työskentelyssä. Aloitteella halutaan edistää erilaisten internetin kautta toimivien keskustelumahdollisuuksien (yleensä jopa ilmaisten) esille tuomista, koulutusta, käyttöönottoa ja toteuttamista puolueen ja sen piirissä toimivien keskuudessa. Aloitteessa ei ole kyse pelkästään videoneuvotteluyhteyksistä vaan myös kaikista yksinkertaisimpien keskusteluvälineiden esilletuonnista ja koulutuksesta. Kyse ei saa olla pelkistä teknisistä ratkaisuista vaan organisaatiokulttuurin muutoksesta ja sen eteenpäin viemisestä ja uusiin toimintatapoihin opettamisesta ja oppimisesta. Aloitteen toteuttamisessa on hyvä tehdä yhteistyötä sekä eduskuntaryhmän että Vision kanssa sekä koko vihreän jäsenkunnan kanssa. Eduskuntaryhmän videoneuvotteluihin pohjautuvat esiintymiset maakunnissa saattaisivat tuoda sekä puolueen omille toimijoille että suurelle yleisölle uuden poliittisen väylän ja sitä kautta poliittista sisällön syvyyttä koko jäsenkentälle.

Olen tehnyt aloitteen puoluekokouksessa useampia kertoja aikaisempina vuosina. Puoluehallitus ja puoluetoimisto on lähes joka kerran aloitteeseeni vastannut kohtuullisen positiivisesti, mutta kovin paljoa ei ole tapahtunut. On toki edistetty yleistä näkyvyyttä tiedotuksen muodossa eli esimerkiksi useampi puoluekokous ja valtuuskunnan kokous on videoitu ja vihreiden nettinäkyvyys on ollut monilla tavoin erittäin hyvää! Tästä hyvästä kehityksestä pitäisi myös päästä entistä nopeammin toimintakulttuurin muutokseen. Pidän erittäin huonona kehityksenä sitä, että puolueen työryhmien jäsenten asuinpaikka on vuosien saatossa entistä useammin sijoittunut lähemmäs Helsinkiä. Tämä yksipuolistaa puolueen näkökulmaa, koska vihreät agendat eivät ole samanlaisia eri puolilla maata. Esimerkiksi omassa kotikaupungissani Kuopiosta joka on noin 4-4,5 tunnin junamatkan päässä Helsingistä on kuullut liian monesti työryhmien haun ollessa esillä, että "kuka hullu jaksaa matkustaa työryhmien kokouksiin ja ottaa koko päivän vapaaksi töistään!". Mielestäni tästä kehityksestä on oltava oikeasti huolissaan, koska osaamista on muuallakin kuin pääkaupunkiseudun ja Helsinki-Turku-Tampere kolmion sisällä.

Aloitteen käytännön toteutus olisi hyvä tehdä omana toimintakulttuurina kehittävässä työryhmänä. Työryhmän puheenjohtajaksi tulisi valita puoluesihteeriksi joka käytännössä vastaa puolueen toiminnasta, resurssien käytöstä ja työntekijöiden johtamisesta. Työryhmän olisi syytä koota ympärilleen vapaaehtoisten joukko ympäri Suomea joilla olisi kiinnostusta organisaatiokulttuurin, toimintatapojen ja käytännössä mm. videoneuvotteluyhteyksien edistämiseen ja niiden esille tuomiseen. Uskoisin, että jokaisesta piirihallituksesta ja paikallisyhdistyksestä ja työryhmästä löytyisi kiinnostunut / vastuhenkilö. Puolueen työntekijöiden, erityisesti aluetyöntekijöiden olisi syytä olla tässä kehitystyössä mukana ainakin seuraamassa ja opettelemassa eturintamassa uusien toimintatapojen käyttöönottoa.

Aloitteen tekijä on toiminut vihreissä vuodesta 1991. Hän on tehnyt vapaaehtois pohjalta 90-luvun puolivälissä Vihreän liitto r.p:n ensimmäiset internetsivut jotka olivat ensimmäiset puolueen internet-sivut Suomessa ja toiminut vuosina 1993-1997 myös vapaaehtois pohjalta edistämässä mm. sähköpostin ja sähköpostilistojen käyttöä ja internetin tuomia mahdollisuuksia puolueen eri toiminnoissa. Hän piti useammassa puoluekokouksessa 90-luvun puolivälissä internet-tiedotuspistettä puoluekokousten osallistujille puoluetoimiston avustuksella jonka ideana oli näyttää internetin ihmeellistä maailmaa aikana jolloin se ei ollut vielä meidän jokapäiväistä elämää.

Puoluehallituksen lausunto:

Aloitteessa esitetään, että Vihreät edistää video- ja internetneuvottelujärjestelmien käyttöönottoa kaikissa toiminnoissaan paikalliselta tasolta aina puolueen keskeisten toimielimien työskentelyyn asti. Erityisesti halutaan nähdä verkkovälineiden käytön edistämistä työryhmien työskentelyssä. Aloitteessa myös esittää toimintakulttuuria kehittävän työryhmän perustamista.

Aloite on tervetullut. Erilaisten verkkokeskusteluvälineiden - niin reaaliaikaisten kuin vähemmän reaaliaikaisten - edistäminen on tarpeen tilanteessa, jossa puolueen rahoitus on vähentynyt merkittävästi. Sen sijaan erillisen työryhmän perustaminen tarkoitusta varten on hieman ylimitoitettu toimenpide. Työryhmän sijaan puolue toimisto, yhdessä vapaaehtoisten asiasta kiinnostuneiden Vihreiden jäsenten kanssa, pystyy rakentamaan toimenpidesuunnitelman erilaisten verkkojärjestelmien käytön edistämiseksi.

Esitys:

Puoluekokous velvoittaa puolue toimistoa yhdessä vihreiden vapaaehtoisten kanssa luomaan aikataulutetun toimintasuunnitelman erilaisten verkkoneuvottelujärjestelmien käyttöönoton ja käytön edistämiseksi.

36. Vihreät De Gröna -ilmaisusta luovuttava

Esittää: Leena Lampinen

Esitän, että Vihreä liitto rp luopuu virallisen kaksikielisyyden ylenpalttisesta korostamisesta, ilmaisusta "Vihreät De Gröna".

Perustelut: Mikään muukaan virallisesti kaksikielinen puolue ei vastaavasti korosta kaksikielisyyttänsä. Jopa RKP esiintyy suomenkielisessä informaatiossa vain suomennoksesta tehdyllä lyhenteellä, ei nimellä SFP.

Puoluehallituksen lausunto:

Puolue luopui vuonna 2006 virallisen nimensä Vihreä liitto käyttämisestä logossa. Tällöin päätettiin ottaa käyttöön nimitys Vihreät – De Gröna, joka tällä hetkellä on jo vakiintunut. Puolue haluaa logollaan tuoda avoimesti esiin kaksikielisyytensä koko maassa, ja korostaa moniarvoisuutta tässäkin asiassa. Nämä periaatteet eivät ole viiden vuoden aika muuttuneet, pikemminkin niille on nyt entistä enemmän käyttöä. Se, miten muut puolueet asiassa toimivat, ei liene riittävä syy muuttaa omaa käytäntöämme.

Olemassa olevan logon vaihtamisella on myös tiettyjä käytännön seurauksia. Pelkkä logon puolittaminen ei sinällään ole mahdollista jos halutaan säilyttää toimiva graafinen ulkoasu, vaan logo täytyy suunnitella uudelleen ja mahdollisesti myös hioa koko puolueen ulkoasua. Lisäksi logon vaihtaminen vaatisi myös puolueen kampanja- ja mainosmateriaalien uusimista. Näistä aiheutuisi kustannuksia, joihin puolueen kiristyneessä taloustilanteessa ei ole varaa.

Esitys: Aloite ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.